

Удружење „Еколошки покрет
Земун“
11080 Земун, Ул. Прегревица 146д

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ „ЗЕМУНСКИ ЛЕСНИ ПРОФИЛ“ ЗА ПЕРИОД 2014 - 2024. ГОДИНА

Март 2024.

САДРЖАЈ

УВОД	1
1 ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	1
1.1 УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ“ЗЕМУНСКИ ЛЕСНИ ПРОФИЛ“	3
1.1.1 Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима	3
1.1.2 Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима.....	9
1.2 ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	10
1.1.1 Мониторинг.....	10
1.1.2 Одржавање заштићеног подручја.....	18
1.1.3 Организовање чуварске службе.....	22
2 НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД.....	24
2.1 Научно истраживачки рад на утврђивању настанка и старости Земунског лесног профила	24
2.2 Научно истраживачки рад на утврђивању и пребројавању птица Земунског лесног профила	31
2.3 Стручно-научни скуп посвећен академику Владимиру Ласкарову.....	34
2.4 Образовни рад	36
2.5 Едукација Управљача	49
3 АКТИВНОСТИ ЗА ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ	50
3.1 Планирање, изградња и уређење подручја.....	50
3.2 Административни послови везани за одрживо коришћење и уређење заштићеног подручја.....	58
4 ИНФОРМАТИВНО-ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	59
4.1 Презентација Заштићеног подручја- сајт Еколошког покрета Земун	59
4.2 Презентација Заштићеног подручја- Промотивне радионице.....	61
4.3 Презентација Заштићеног подручја- Медији.....	73
4.4 Презентација Заштићеног подручја - Промотивни материјал	77
4.5 Презентација заштићеног подручја - Промоције на сајмовима и фестивалима	82
5 САРАДЊА	83
5.1 Сарадња са институцијама за заштиту животне средине.....	83
5.2 Сарадња са локалним становништвом, власницима и корисницима Заштићеног Подручја	86
5.3 Сарадња са посетиоцима.....	87
5.4 Сарадња са научним и образовним институцијама	87
5.5 Сарадња са међународним институцијама и организацијама	89
5.6 Сарадња са СРП „Тителски брег“	90

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“
за период 2014 - 2024. година

5.7	Сарадња са Националним парком „Ђердап“	91
5.8	Сарадња са Специјалним резерватом природе „Горње подунавље“	92
5.9	Сарадња са НВО	94
6	ФИНАНСИРАЊЕ	97

УВОД

Заштићено подручје "Земунски лесни профил" је Решењем о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“, Привременог органа града Београда, број 501-148/13-С-20 („Службени лист града Београда“, бр. 057- I/13) од 29.11.2013. године (у даљем тексту: Решење о проглашењу) проглашено за заштићено подручје од локалног значаја и сврстано у III категорију заштите са површином од 77 а и 91 м².

Чланом 7 Решења о проглашењу заштићено подручје се поверава на управљање Удружењу "Еколошки покрет Земун".

На основу члана 54 Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010-исп. 14/2016, 95/2018-др закони и 71/2021) и члана 10 Решења о проглашењу, Управљач „Еколошки покрет Земун“ је у обавези да достави Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024. година најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Управљач је донео План управљања Заштићеним подручјем “Земунски лесни профил” за период 2014 до 2024 година, на који је Решењем број 501-15/14-5-03 од 17 јула 2014. године дата сагласност Удружењу "Еколошки покрет Земун" на План управљања заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" за период 2014-2024 година, по претходно добијеном Мишљењу Завода за заштиту природе Републике Србије број: 019-1029/2 од 14.05.2014.године.

Управни одбор Удружења "Еколошки покрет Земун" је на основу чл. 12. Статута Удружења у Земуну, на седници одржаној 31.03.2024. године усвојио Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024. година.

Како План управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024. година, истиче дана 17.07.2024. а у складу са чл. 54 Закона и чл. 10 Решења, Управљач доставља Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024. година.

1 ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Заштићено подручје "Земунски лесни профил" ставља се под заштиту на основу установљених природних обележја - геолошких, геоморфолошких, палеогеографских и палеонтолошких вредности, као посебно вредан објекат геонаслеђа и репрезентативни доказ палеогеографских збивања за време леденог доба на овим просторима. Уписан је у Инвентар објеката геонаслеђа Србије (2005): Сремска лесна зараван - листа Објеката геоморфолошког наслеђа (Еолски рељеф, ред. бр. 7.).

Заштићено подручје "Земунски лесни профил" налази се на територији града Београда, на подручју градске општине Земун и обухвата катастарске парцеле: 10569/3, 10565/1, 10563, 10561, 10559/1 и 14298 које припадају катастарској општини Земун 02 - Горњи град. Укупна

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

површина заштићеног подручја износи 77 а и 91 m², од чега су парцеле 10569/3, 10563 и 10561 у приватној својини, парцеле 14298 и 10565/1 у државној својини, а парцела 10559/1 је делимично (3/4) у приватној својини, односно делимично (1/4) у државној својини.

Због активне градње на горњим парцелама, увидом у јавни портал ГЕОСРБИЈА (<https://a3.geosrbija.rs/>), констатује се да је у односу на податке из Студије заштите Завода за заштиту природе из 2012. године и Решења о проглашењу из 2013. године извршена препарцелизација неких парцела тј, КП 14298 у 14298/1, 10561 је подељена на 10561/1 и 10561/2, 10563 на 10563/1 и 10563/2, као и да је од парцеле 10569/3 настала 16485.

2012

2024

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Заштићено подручје има правоугаони облик дужине око 114 m и ширине око 70 m, на надморској висини 102 mНЈМ: доња надморска висина износи 72 mНЈМ, а висина профила је 30 m.

Заштићено подручје "Земунски лесни профил" сврстава се у III категорију, као заштићено подручје локалног значаја. На заштићеном подручју утврђује се режим заштите II степена који се спроводи на целој површини заштићеног подручја. На заштићеном подручју могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности обележја предела и објеката геонаслеђа, као и ограничено коришћење на строго контролисан начин. Радови и активности на заштићеном подручју ограничавају се просторно, временски и по обиму у складу са одрживим коришћењем и капацитетом простора под условом да су планирани радови и капацитети усклађени са концептом заштите и развоја заштићеног подручја и да су прибављени услови заштите природе у складу са законом.

1.1 УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ“ЗЕМУНСКИ ЛЕСНИ ПРОФИЛ“

Управљач Удружење "Еколошки покрет Земун" је у складу са чланом 7. Решења о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ дужан да обавља послове заштите и развоја заштићеног подручја са пажњом доброг домаћина. Управљач је ангажовао руководиоца заштићеног подручја са одговарајућом школском спремом у складу са Законом о заштити природе и Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја. Руководилац Заштићеног Подручја је координирао и договарао све послове и мере на заштити, одржавању и праћењу стања са подизвођачима и извршиоцима на реализацији и остваривању мера и активности, ради унапређења природних и створених вредности заштићеног подручја.

1.1.1 Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

У протеклих 10 година Управљач је обезбедио спровођење приоритетних мера и активности на успостављању одговарајуће организације послова и задатака у складу са Решењем, а у оквиру поверених послова. Реализујући чл. 9 Решења Управљач је нарочито водио рачуна о следећем обавезама, којим је дужан да:

- заштићено подручје чува и одржава у складу са режимом и мерама заштите прописаним законом и овим решењем;
- заштићено подручје обележи постављањем табле одговарајућег изгледа и стара се да непрекидно буде обележено на прописан начин (назив, основни подаци, графички приказ заштићеног подручја) уз претходно прибављену сагласност организације за заштиту природе;
- постави табле са јасно дефинисаним правилима понашања посетилаца, обавезама и ограничењима у погледу коришћења заштићеног подручја;
- спречи активности које могу да наруше вредности заштићеног подручја, а у случају насталих промена које могу уништити или нарушити основну вредност заштићеног

подручја без одлагања обавести организацију за заштиту природе и надлежни инспекцијски орган;

- обезбеди услове за развој образовних и научно-истраживачких, информативно-пропагандних и других активности ради афирмације заштићеног подручја;
- формира базу података о стању чинилаца заштићеног подручја у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном подручју;
- донесе план и програм управљања заштићеним подручјем у складу са законом и овим решењем;
- донесе акт о унутрашњем реду и организује чуварску службу;
- обавља друге послове у складу са законом и овим решењем или поступа по захтеву организације за заштиту природе, односно по налогу надлежног инспектора.

Такође, Управљач је обезбедио спровођење прописаног режима заштите (II степен заштите) и очување природног добра, тако што је своје развојне активности ускладио са циљевима очувања и унапређења заштићеног подручја у складу са преузетим законским обавезама и финансијским планом за сваку текућу годину.

У складу са чл. 9 и приоритетним циљевима Плана управљања спроведено је следеће:

- У извештајном периоду Управљач је чувао и одржавао заштићено подручје у складу са режимом и мерама заштите. Континуирано је вршено уређење, одржавање и сређивање простора тако да је омогућено одрживо коришћење природних ресурса на вертикалном нивоу профила и у подини на обали, узимајући у обзир висок водостај Дунава;
- Успостављена је чуварска служба у циљу спречавања активности које могу да наруше вредности заштићеног подручја. Уговором о раду ангажован је Чувар за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите
- Формирана је база података о стању чинилаца заштићеног подручја у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања заштићеног подручја и околине, понајвише водостаја Дунава. Вршена је редовна евиденција о природним вредностима са фотодокументацијом као системом мониторинга, који представљају континуалну контролу и праћење стања животне средине и неког њеног сегмента;

У складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС“, бр. 30/92, 24/94 и 17/96), Управљач је изградио и поставио табле уз претходно прибављену сагласност Завода за заштиту природе о којима се непрекидно стара и то:

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

1. Информативна табла, одговарајућег и прописаног изгледа на српском и енглеском језику (2014)

2. Табла о понашању, са јасно дефинисаним правилима понашања посетилаца (2014)

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

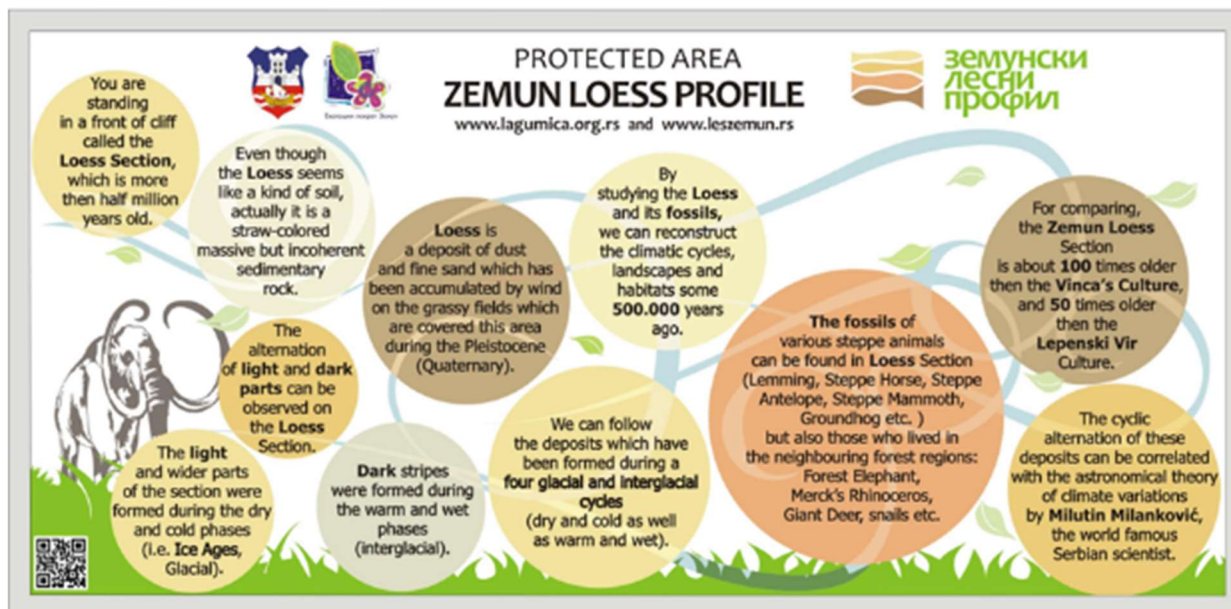
3. Обавештајна табла (2018) на прилазу заштићеном добру, којом се посетиоци информишу да се налазе на заштићеном подручју „Земунски лесни профил“

4. „Мамут табла“ (2014)

Постављена је двојезична тзв. "Мамут табла" како би се на сликовит начин и на свима разумљивом језику објаснили основни појмови у вези са лесом, лесним профилем, временском добу када је настао, значају и разлозима за његову заштиту, као и лакшем препознавању локације и значаја који заузима Земунски лесни профил у области геонаслеђа, промовисања геопалеологије, у циљу разумевања климатских промена и повезаности са теоријом Милутина Миланковића о смени ледених доба.

- Удружење „Еколошки покрет Земун“ потписало је Протоколе о сарадњи са Рударско геолошким факултетом из Београда и Географским факултетом из Новог Сада и Београда, ради обезбеђивања услова за развој образовних и научно-истраживачких активности. Управљач редовно организује стручне и образовне радионице за грађане свих старосних и образовних профила, ангажујући стручна лица из дате области. Заједнички рад пружа могућност појединим експертима и стручној јавности да кроз наменска истраживања унапређује своја знања, а касније то са Управљачем искористи за промоцију и афирмацију заштићеног подручја.
- Донет је План управљања заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" за период 2014-2024 (у даљем тексту "План"). План је постављен на јавни увид на сајту Управљача (<http://www.lagumica.org.rs/2014/03/10/javni-uvvid/>) од 10. марта 2014. године. По истеку од 30 дана, поднет је Захтев за мишљење Заводу за заштиту природе Србије, који је дана 14.05.2014. године донео позитивно мишљење на План управљања заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" за период 2014-2024,

број 019-1029/2 од 14.05.2014. године. План управљања и позитивно Мишљење Завода за заштиту природе Србије на План управљања за период 2014-2024 достављен је Секретаријату за заштиту животне средине 02. јуна 2014. године. Градски Секретаријат за заштиту животне средине је донео Решење број 501-15/14-5-03 од 17 јула 2014. године којим је дао сагласност Удружењу "Еколошки покрет Земун" на План управљања заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" за период 2014-2024 година;

- Управљач редовно у законском року доноси Годишње програме управљања за ЗП “Земунски лесни профил” уз претходно добијено Решење о условима заштите природе и Мишљење Завода за заштиту природе Србије о интегрисању услова у програм. Поменути Годишњим програмима се разрађује десетогодњи План управљања;
- На поменуте Годишње програме добија се сагласност Градског секретаријата за заштиту животне средине;
- Такође, редовно у законском року се предају и Годишњи извештаји о реализацији Програма, који су коришћени и за израду овог извештаја. Годишњи Програми и Извештаји се постављају и на сајт управљача. Такође, исти се достављају и градском Секретаријату за инспекцијске послове и Заводу за заштиту природе Србије.
- Донет је Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби ЗП “Земунски лесни профил” бр. 36-ЗЛП/2014 од 07.08.2014. и успостављена је чуварска служба, за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите;
- Организовао је израду катастарско-топографског плана и снимање профила у 3D (тродимензионално) на катастарским парцелама на којима се налази Земунски лесни профил. Резултат ових активности су два документа и то: „Катастарско–топографски план“ оверен од стране Републичког геодетског завода под бројем 955-155/2015 и документ под називом „Земунски лесни профил у 3Д“.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- Управљач је током протеклих 10 година обављао и друге послове у складу са Законом и Решењем о проглашењу у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Секретаријатом за заштиту животне средине, Секретаријатом за инспекцијске послове, као и другим заинтересованим институцијама, организацијама и НВО организацијама.

Годишњим програмима управљања реализоване су активности предвиђене Планом управљања ЗП „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024 година као што је:

- Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја у циљу одрживог коришћења природних вредности и активности које обухватају интегрални приступ заштити природног наслеђа конципиране тако да садрже све елементе из Решења о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ као и обавезу предузимања свих расположивих мера заштите природног добра и очувању основних вредности које се у њему налазе. У складу са наведеним Управљач је изградио и поставио:
- Дрвену плутајућу стазу, како би се остварио приступ заштићеном подручју воденим путем са чамцем /бродићем за све посетиоце;
- Сеник са столом и четири клупе, за одржавање предавања, а и за дужи боравак посетиоцима, пећарошима и љубитељима природе;
- Постављене су непокретне ђубријере за одржавање чистоће;
- Габион клупе напуњене лесним луткама су постављене за потребе формирања учионице на отвореном.;
- Завршене су две фазе подизања и изградње „Мамут“ осматрачнице.
- Презентација заштићеног подручја остварена је путем сајта Управљача, писаних и електронских медија, промотивних филмова и публикација и постављених табли;
- Сарадња са власницима парцела на којима се налази природно добро, сарадња са посетиоцима, сарадња са институцијама за заштиту животне средине, сарадња са научним и образовним институцијама, сарадња са другим удружењима, а нарочито се истиче сарадња са другим управљачима у нашој земљи и иностранству, као размена искустава и преноса добре праксе.

1.1.2 Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

ЗП „Земунски лесни профил“ налази се у непосредном окружењу Просторне културно-историјске целине „Старо језгро Земунa“, стога је током реализације промотивних активности Заштићеног подручја као гео-туристичке дестинације, посебна пажња посвећена и културно –историјским споменицима и амбијенталној целини старог Земунa и Гардоша.

Богатство природне и културно-историјске баштине у окружењу заштићеног подручја пружили су Управљачу велике могућности за промовисање ЗП „Земунски лесни профил“ током реализације водених тура поред десне обале Дунава одакле се пружао предиван поглед са реке на Земун и Земунски лесни профил.

1.2 ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1.1.1 Мониторинг

Мониторинг ЗП „Земунски лесни профил“ представља континуирану контролу и праћење стања животне средине и неког њеног сегмента, уз израду фотодокументације. Током десет година Управљач је формирао базу података о стању чинилаца заштићеног подручја, тако што је водио евиденцију о природним вредностима и редовним фотографисањем локације и насталих промена на локацији створио фотодокументацију, која даје визуелан преглед стања заштићеног природног добра.

Информације и подаци које су прикупљени путем вођења евиденције о стању лесног одсека, подине профила, као и Дунава, дефинисани су као главни чиниоци који имају непосредан утицај на лесни профили и заштићено подручје и могу се приказати кроз следеће:

1. Обрушавање, одроњавање лесног одсека

Током протеклог периода било је како мањег обрушавања ивичних делова лесног платоа тако и сталног мањег одроњавања доњих делова лесног профила услед дејстава високог водостаја Дунава.

Велики одрон настао је утицајем људског фактора **2020. године** након гашења пожара у горњем делу лесног профила. Управљач је обавестио Секретаријат за заштиту животне средине града Београда, Инспекцију града Београда и Завод за заштиту природе о одрону и насталој штети.

И након пар година уочљива су места одрона, с обзиром да на тој литици нема растиња шибља, дрвећа и траве, а што се види и на фотографијама.

2022. године, после зиме десило се неколико природних одрона о чему је сачињен записник. У сарадњи са стручним тимом организована је радионица за студенте, како би на терену видели пример вертикалних одрона/цепања, који су карактеристични за лесне профиле. Обрушен материјал је уклоњен делимично (део који је онемогућавао кретање посетилаца) и око сеника, да би се могло ући у сеник. Констатовано је оштећење рукохвата на степеницама сеника. После завршене теренске радионице за студенте, приступљено је

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

периодичном уклањању обрушеног материјала у више наврата, али је радове на уклањању обрушеног материјала неопходно наставити и у наредном периоду. Такође, пријављени су грађевински радови на горњим парцелама Градском секретаријату за заштиту животне средине, као и Секретаријату за инспекцијске послове и успостављен контакт са Инвеститором.

2. Водостај Дунава

Подина заштићеног лесног профила, а самим тим и садржаји који су на њој постављени, се налази у кориту Дунава, тако да се може рећи да је директно изложена нивоима Дунава, тј. да је утицај водостаја Дунава на заштићено подручје значајно:

- од водостаја Дунава зависи да ли се на заштићено подручје може доћи, као и колика је ширина обале која се може користити за обилазак и боравак на заштићеном подручју;

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- при високим водостајима Дунав плави подину, као и садржаје на њој. При опадању водостаја велика количина наплавина остаје на заштићеном подручју, а неретка су и оштећења мобилијара и мањи одрони (2014, 2016, 2018 (јан-мај), 2023 (јан-јун));
- при дуготрајним периодима са ниским водостајима, на заштићеном подручју је примећено велико бујање вегетације, које иначе нема када су промене водостаја учесталије (2015, 2017, 2018 (друга половина године));
- забележена је и година са значајном појавом ледохода и ледостаја на заштићеном подручју (јан-фебр 2017);
- посебно су незгодне биле године када су дуготрајни периоди водостаја преко 380 cm падали у периодима најповољнијим за реализацију активности (мај-јун 2019, 2023).

За заштићено подручје меродавна је х.с. Земун, а осматрање водостаја врши и јавно објављује Републички хидрометеоролошки завод Србије. Управљач у својој бази има податке о забележеним водостајима, које је приказивао редовно и у Годишњим извештајима. Праћењем водостаја, ради планирања многих активности на заштићеном подручју, може се констатовати да када је ниво водостаја 380 cm и више, није могуће доћи до заштићеног подручја копненим путем.

За период осматрања 2014-2024, највиши водостај од 631 cm је забележен 23.05. 2014. године, а најнижи од 180 cm 29.07.2022. године.

Осцилирање водостаја током протеклих година, приморавао је Управљача да више пута отказује радове, а исто тако и да сваки пут након повлачења воде изврши уређење и чишћење од великих количина наплавина и другог отпада поготово пластике. Не ретко су се појављивала и оштећења на габион клупама, а посебно значајан проблем се појавио приликом израде темељне плоче за осматрачницу у облику мамута.

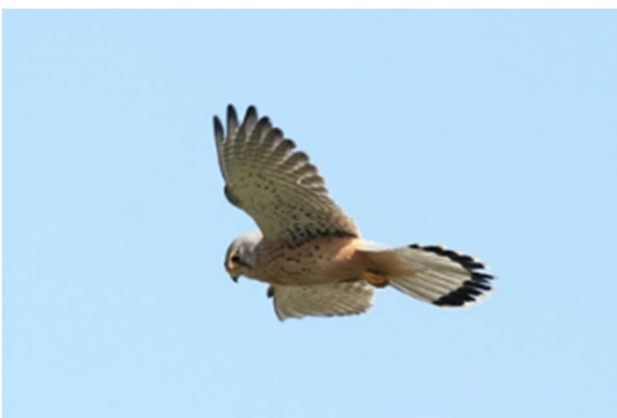
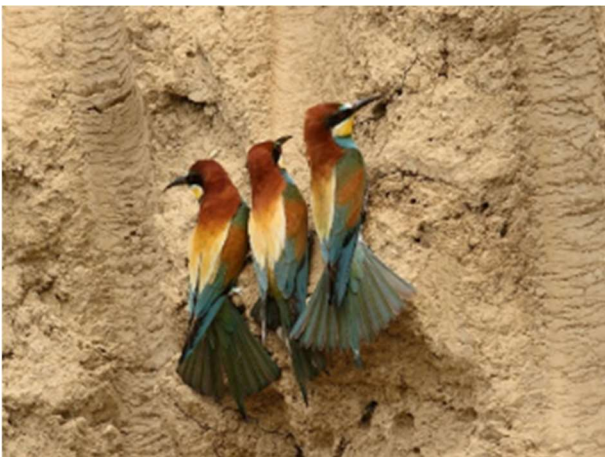

3. Птице

У извештајном периоду, од стране управљача, редовно су евидентиране птичије врсте које се најчешће виђају на заштићеном подручју, а посебна пажња посвећена је птицама дупљашицама познатим као птицама лесних одсека у којима се гнезде. Лесни профили су станиште птица, нарочито дупљашица и мониторингом рупа у стрмом лесу пратило се присуство птичијих врста.

Од карактеристичних гнездарица леса, редовно су опажене пчеларице, ветрушке, белобрке и обичне чигре, риђоглава патка, ређе мали роњци. Поред наведених често се виђају бела и сива чапља, водомар, сврака, сива врана, све врсте сеница, велики вранац, обичан галеб, градска ластва и последњих неколико година препознатљив је лабуд Грбац.

4. Биомониторинг

Дуготрајни ниски водостаји **2022. године** условили су појаву барског биља, тако да је током овог периода откривено присуство биљке „водољуб“, која је реликт ледених доба. Успостављен је контакт са биологом Милицом Рат, ради организовања биолошког мониторинга у будућем периоду. Откриће „водољуба“ отвара врата за даља повезивања лесних профила са леденим добима.

[Водољуб](#) (лат. *Butomus umbellatus*) је монокотиледона зељаста биљка из породице *Butomaceae*. Познат је и под називима срчак, дивљи зумбулак, водени зумбул, штитасти водољуб. Водољуб расте по јарковима, барама, плитким мочварама и по стајаћим и споро текућим водама с муљевитим дном. Код нас је веома раширен. Меснати изданак водољуба веома је богат скробом (до 60%) и беланчевинама (до 13%). У неким деловима Русије, Молдавије и на Кавказу људи једу испечене изданке или их суше и мељу у брашно за хлеб. Изданак се може јести и прокуван, у облику каше или пиреа. Скупља се у касну јесен или у рано пролеће, иако у то време не цвета, па се теже распознаје. При прикупљању изданака, у размацама од 1 до 2 метра, оставља се по једна биљка, ради даљег размножавања.

5. Изградња објеката

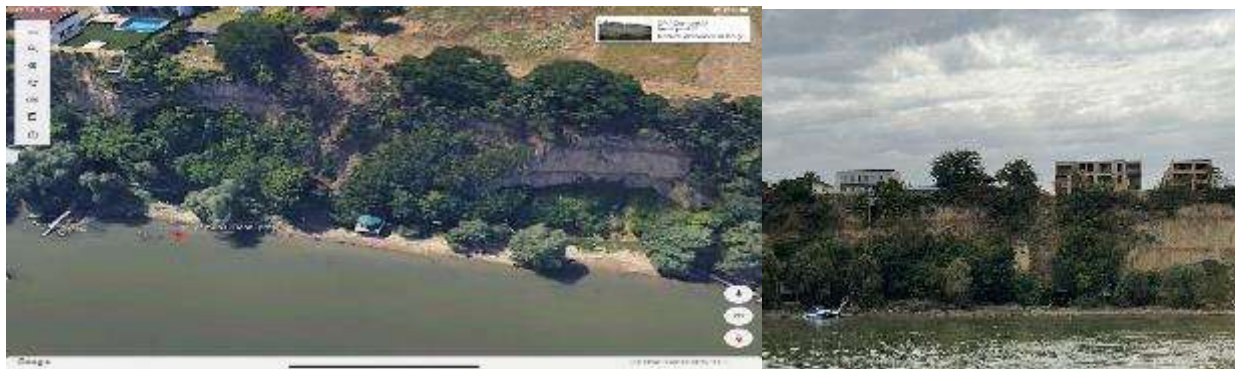
У протеклих 10 година није било покушаја нелегалне изградње привремених или сталних објеката у непосредном окружењу и на локацији заштићеног подручја у подини профила, тако да није дошло до деградације простора.

У току **2022. године** и надаље отпочеле су грађевинске активности у улици Прегревица на парцели изнад заштићеног подручја, односно на парцели која се граничи са заштићеним подручјем. У сарадњи са градским Секретаријатом за заштиту животне средине и Секретаријатом за инспекцију, надзор и комуникацију, Управљач је лично обавестио инвеститора да се грађевинске парцеле за које је добијена грађевинска дозвола, граниче са заштићеним подручјем, као и да се испод парцела налази заштићено подручје, те да поведу рачуна да се отпад не баца одгоре, нити наруши стабилност ивичних делова профила. Секретаријат за инспекцијске послове је извршио ванредну инспекцијску контролу, проверио документацију за извођење и обавестио одговорно лице инвеститора да се парцела граничи са заштићеним подручјем. Такође, о овоме је обавестио и Управљача и Секретаријат за заштиту животне средине.

Успостављен је добар контакт са инвеститором, тако да је током 2022. инвеститор помогао управљачу, у смислу да је дозволио да се са њиховог градилишта спусти мали багер и материјал потребан за прву фазу изградње осматрачнице у облику мамута. Том приликом уступљена је и градилишна електрична енергија потребна за прву фазу изградње.

Током **2023. године** издате су још две грађевинске дозволе на суседним парцелама које се налазе изнад заштићеног подручја и граниче се са њим.

Управљач може да констатује да није било бацања отпада или земље са горњих парцела, као да није било ни нових одрона.

Имајући у виду наведено, неопходно је појачати мониторинг и контролу заштићеног добра са аспекта угрожавања лесног профила, нарочито обурвавање ивичних делова одсека које би угрозило и заштићено подручје и становнике локалне заједнице. Такође неопходно је предвидети и посебне активности на спречавању повећане угрожености становништва, поготово деце од могућих акцидентних ситуација, као и означити заштићено подручје са горње стране.

6. Наплавине и отпад

Мониторингом лесног профила и чинилаца који утичу на стање одсека, Управљач је врло брзо схватио, да веома велики утицај на заштићено подручје у целини има Дунав. Поред већ наведених утицаја овде се издваја и наводи током свих 10 година - наношење наплавина. Дунав током високог водостаја подиже са обала и носи крупан природан и вештачки отпад. Након повлачења великих вода Дунава у подини профила остају огромне количине природног (балвани, грање, пањеви, цела стабала са корењем) и вештачког отпада (пластичне и стаклене боце, пластичне кесе и џакови, бела техника, гуме и други разноврсни отпад.

Иако је радом Управљача на едукацији и добром сарадњом са власницима и корисницима парцела у границама заштићеног подручја престала навика да се отпад баца са горњих парцела или из чамца или депонује у подини на лесном одсеку, Управљач је и даље суочен са великим количинама наплавина које Дунав наноси и оставља у подини профила на заштићеном подручју након повлачења у корито.

Отпад вештачког порекла се сакупља и односи до контејнера, а природни отпад се скупља а не ретко га и локално становништво користи за своје потребе.

1.1.2 Одржавање заштићеног подручја

У оквиру одржавања заштићеног подручја у десетогодишњем извештајном периоду редовно и континуирано је вршено уређење и чишћење локације заштићеног подручја и одрживо коришћење природних ресурса, а у складу са Годишњим програмима управљања.

Посебно се напомиње велики утицај Дунава и наплавина у подини профила. Током сваке године вршено је периодично уређење простора и чишћење наплавина и отпада након повлачења Дунава. Одржавање је највише зависило од нивоа Дунава, приступачности и ширине обале и вршено је више путо у току сваке године. С обзиром на то да је са високим водостајем Дунав доносио огромне количине новог отпада и наплавина, након сваког повлачења воде било је неопходно поновно чишћење и уклањање нанетог отпада. Такође, на заштићеном подручју отпад је генерисан и од стране посетилаца, а у ранијим периодима било је и бацања отпада са горњих парцела или одлагања са чамаца.

За потребе сакупљања отпада од посетилаца постављене су канте које се празне изношењем смећа до контејнера у улици Прегревица или одвожењем чамцем до Земунског кеја.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Као што је већ горе поменуто, од трајања периода са високим или ниским нивоима зависила је и вегетација која се појављивала у подини (године са дуготрајним периодима ниског водостаја погодовале су бујним развојем барских трава) .

Узимајући у обзир величину, висину и површину заштићеног простора уређење и одржавање је подељено у две целине и то:

- Уређење и одржавање простора на вертикалном нивоу 40% површине (висина 30 m, ширина 114 m, укупно 3420 m²) у површини од 1368 m² вршено је неколико пута годишње како би се смањила угроженост профила и спречило његово обрастање вегетацијом. Уклањана је жбунаста вегетација, понајвише багремац и траве, као и неколико мањих стабала.

- Уређење и одржавање простора у подини 100% површине (просечне ширине 8 m, дужине 114 m: укупно 912 m²) у површини од 912 m² - осим уклањања наплавина и отпада, по потреби је вршено и уклањање жбунасте вегетације, багремца и осушених стабала, редовно је вршено кошење траве и барске вегетације, орезивање грана које су заклањале постављене табле и др.

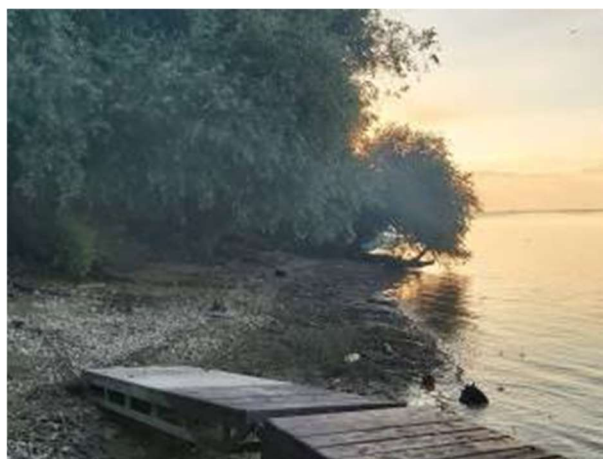

Такође, у неколико наврата вршено је рашчишћавање обале са низводне (усецање и рашчишћавање изнад зидића, 2018) и узводне стране (уклањани су пањеви, вршено је резивање ниских грана, да би се обезбедила пролазност и уклањан је крупан отпад. Идеја је да се временом омогући прилаз заштићеном подручју са узводне стране, 2020, 2022).

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

После великог обрушавања насталог услед грађевинских радова на парцелама које се не граниче са парцелама заштићеног подручја, онемогућен је прилаз заштићеном подручју копненим путем. У сарадњу са локалним становништвом, Управљач је учествовао у формирању прилазне стазе усецајући се у обрушену обалу, а уз претходну сагласност власника парцела (2018, 2020).

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Отпад вештачког порекла је сакупљан у џакове и изношен ручно или чамцима.

1.1.3 Организовање чуварске службе

У оквиру активности редовног надзора и контроле, успостављања је чуварска служба која је наставила да ради. Уговором о раду ангажован је Чувар за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите.

Циљ надзора је да се контролише спровођење правила унутрашњег реда Заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ у складу са Решењем о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“. Чувар је у обавези да послове чувара врши у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Заштићеног подручја „Земунски лесни профил“.

Добра комуникације са локалним становништвом на заштићеном подручју као и са сталним посетиоцима омогућила је чувару ефикаснији надзор. Како су многи упознати са значајем локације као природног добра чији је управљач „Еколошки покрет Земун“ који се стара на одржавању и уређењу, може се констатовати да је управљач придобио наклоност локалног становништва. Чувар је чамцем и обалом редовно обилазио заштићено подручје у зависности од водостаја Дунава.

Током **2020. године** извршена је крађа 3 клупе из сеника. Управљач је о крађи сачинио записник и обавестио Секретаријат за заштиту животне средине града Београда,

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Секретаријат за инспекцијске послове града Београда и Завод за заштиту природе, а извршена је и пријава надлежном МУП-у. Починиоци нису пронађене, а клупе су замењене новим.

Ово се може навести као једини облик вандализма примећен на заштићеном подручју за ових 10 година. Све остало су била оштећења изазвана природним факторима, водостајем Дунава или одронима.

2 НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

2.1 НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД НА УТВРЂИВАЊУ НАСТАНКА И СТАРОСТИ ЗЕМУНСКОГ ЛЕСНОГ ПРОФИЛА

На основу чињенице да је лесни профил у Земуну званично заштићен као подручје са II степеном заштите од 29.11.2013 као и да је од раније у списку Инвентара објеката геонаслеђа Србије (2005), Управљач је у оквиру редовних делатности на заштићеном добру предузео мере у циљу научно - истраживачких активности, које су додатно подигле вредност и значај заштићеног природног споменика.

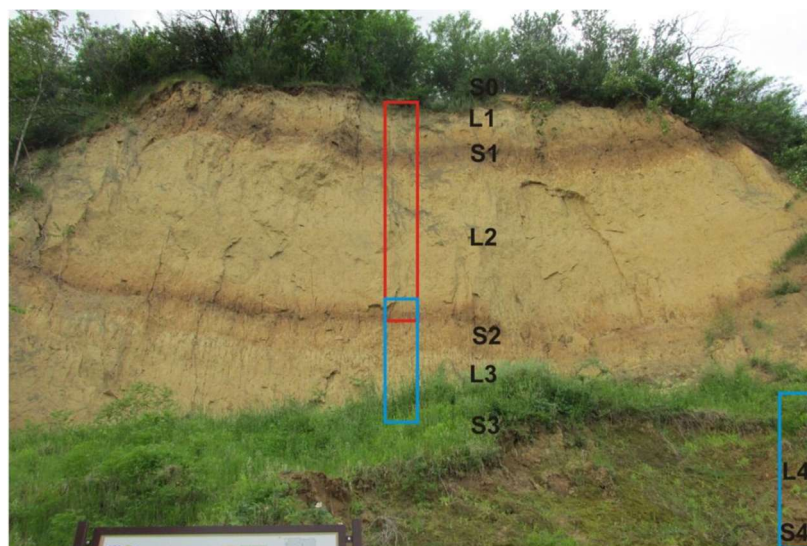
Лесни профил у Земуну је познат скоро један век у научној литератури (први га је описао Владимир Ласкарев средином двадесетих година прошлог века). Од тог времена, профил је доста измењен и еродован вековним водама Дунава и различитим временским (не)приликама. С друге стране, током последњих неколико деценија, развиле су се савремене методе за изучавање лесних и кварталних наслага које су данас омогућиле знатно реалније и боље сагледавање временско-депозиционих услова који су владали током новије геолошке историје ових простора. Сазнање да је од великог броја сремских лесних профила управо земунски остао необрађен у светлу новијих геолошких, палеоеколошких, палеонтолошких и палеоклиматских истраживања било је истински мотив да се започну теренска истраживања након скоро једног века.

Научна истраживања заштићеног лесног профила у Земуну, обављена су у потпуности у складу са условима издатим у Решењу Завода за заштиту природе Србије бр. 019-1203 од 09.06.2015 године.

Истраживачки тим су чинили: Проф. др Љупко Рундић, Рударско геолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за историјску геологију; Проф. др Млађен Јовановић, Природно математички факултет, Департман за географију Универзитета у Новом Саду, Проф. др Виолета Гајић, Рударско геолошки факултет Универзитета у Београду, др Тивадар Гаудењи, научни сарадник, САНУ и Географски институт „Јован Цвијић“ и Небојша Милојковић, члан спелеолошког друштва „Владимир Мандић Манда“ (алпиниста).

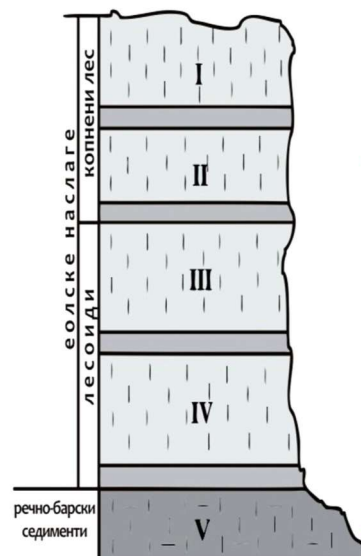
Првобитни тим су чинили Проф. др Љупко Рундић, Проф. др Млађен Јовановић и др Тивадар Гаудењи (2015). Тиму се 2016. године придружује Проф. др Виолета Гајић ради испитивања пескова који су откривени, а само 2016. године им се придружује и Небојша Милојковић, јер су истражни радови захтевали ангажовање алпинисте. Тим је предвођен од стране Проф. др Љупко Рундића и у овом саставу је наставио да сарађује са Управљачем, а чланови тима редовно учествују и као предавачи на радионицама.

Предвиђени Програм научно–истраживачких активности реализован је у више фаза са почетком теренских истраживања 2015 године и трајао је до 2019 године, када су донете закључне констатације о старости ЗП “Земунски лесни профил”.

фаза 1: рад са мердевина (L2-S3)
и отварање подине профила (S3-S4)

фаза 2: рад са ужета (S0-S2)

- Фаза 1.** Научно–истраживачке активности су започеле **2015. године**, као једна од планираних радионица, утврђивањем плана истраживања, прикупљањем услова, одобрења, доношењем потребних правилника, потписивањем протокола о сарадњи, набавком алата и заштитне опреме, извођењем припремних земљаних радова и узимањем узорка. Узорковање је започело у доњем делу профила на хоризонтима L4; L3 и S4, S3 и S2 у дужини од 16,35 m (на слици означено плавом бојом) након припреме терена копањем до оригиналног материјала леса на обрушеном делу. Узимање узорка је извршено на сваких 5 cm профила за анализе магнетизма стена (магнетна суспензибилност) – 100 g материјала (333 узорка) и узимање узорка за гранулометријске анализе – 10 g материјала на сваких 2 cm профила (704 узорка).

- Фаза 2.** Припрема и узорковање горњег дела профила, спроведено је уз помоћ алпинисте **2016. године**, као једна од планираних радионица. Узимање узорка је извршено на дужини од 7,70 m (на слици означено црвеном бојом), дела хоризонта L2; хоризоната L1 и S1, а прикупљено је 154 узорка за одређивање магнетних

особина на размаку од 5 cm и за узорковања гранулометријског састава на 2 cm растојања прикупљено 385 узорака.

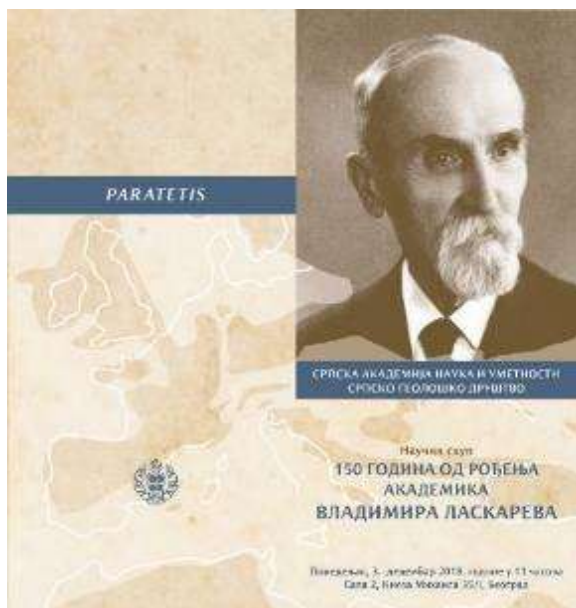
Током теренских радова, истраживачка екипа се строго придржавала прописаних мера заштите профила, правила заштите на раду и правила о прикупљању и одношењу отпада створеног од остатака хране, различите амбалаже и сл. Због великих одрона у средишњем делу профила који су се десили пре започетих теренских истраживања, било је неопходно урадити озбиљније чишћење насутог материјала како би се узели свежи узорци (средишња секција, део према Дунаву). Ти радови нису нарушили оригиналну вредност и изглед самог профила. У том смислу, због саме позиције профила односно постојања вертикалног одсека висине од око 30 метара, постоји латентна опасност одроњавања и зарушавања постојећег профила, посебно у његовим централним деловима где су највише изражене појаве субвертикалног пуцања и клижења масе стена. Превенција од таквих природних процеса на конкретном примеру изискује огромна улагања па није реално очекивати у перспективи никакве посебне мере које би то спречиле.

- **Фаза 3.** Лабораторијске анализе свих прикупљених (1576) узорака из лесних хоризоната извршене су током **2017 године**. Урађене су палеонтолошке-малаколошке анализе песковитог материјала, а осим стандардних гранулометријских анализа урађене су и додатне педолошке, минералошко-хемијске и оптичке анализе. Сав материјал обрађен је у лабораторијама Рударско геолошког факултета у Београду, Природно математичког факултета у Новом Саду и Лабораторији за палеомагнетизам у Bayreuth –у у Немачкој.
- **Фаза 4.** Резултати анализа узорака добијених теренским истраживањима и обрада прикупљених података објављени су **2017 године** у брошури под називом: **Први резултати истраживања заштићеног подручја „Земунски лесни профил“**. Брошура је одштампана у 1.000 примерака.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- **Фаза 5.** На научном скупу у САНУ поводом обележавања 150 година од рођења академика Владимира Ласкарева **3.12.2018. године** тим који је вршио истраживање промовисао је резултате истраживања Земунског лесног профила, под називом “Први резултати истраживања заштићеног лесног профила у Земуну. Заштићени лесни профил у Земуну је познат скоро један век у научној литератури, а први га је описао проф. Владимир Ласкарев (1868-1954) средином двадесетих година прошлог века. Њему у част, истраживачки тим је предложио да се поводом 100. година од првог истраживања леса на овом локалитету, заштићени профил у Земуну назове његовим именом (Рундић и др. 2019).

Програм истраживања Заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ у Земуну настављен је 2019. године у складу са условима Завода за заштиту природе Србије датих Решењем број: 03 019-2892/2 од 26.10.2018 године. Циљ ових истраживања је био да се понове узорковања у делу одроњених делова лесног профила (одрон песка) и у подини профила (црвена земља).

- **Фаза 6.** Припрема и наставак теренских радова су извршени у **2019. години**, као додатна осматрања и узорковања материјала на лесном профилу. У оквиру поменутих истраживања, урађено је следеће:
 - узорковање за гранулометријске анализе – 400 g материјала из 10 репрезентативних нивоа читавог профила
 - узорковање за рентгенске анализе – 20 g материјала из 10 репрезентативних нивоа подинских глина (ZP1)
 - узорковање за палеонтолошке анализе – 20 kg материјала из 10 репрезентативних нивоа целог профила
 - узорковање за потенцијалну анализу старости туфозног праха (L2 и S4 хоризонти) – 50 g материјала из два нивоа туфита (тефре). Ове анализе нису биле у плану за ову годину.

- **Фаза 7.** Лабораторијске анализе свих прикупљених узорака испитивана су у више лабораторија Рударско геолошког факултета универзитета Београд (лабораторије за

седиментологију, кристалографију и историјску геологију). Узорковано је укупно 35 нових узорака за гранулометрију, палеонтологију, рентгенску дифракцију и изотопну

геохронологију (радиметријско датирање). У укупном збиру, у протекле 4 теренске сезоне, прикупљено је преко 1.600 узорак са заштићеног профила. Минеролошке анализе рентгенском дифракцијом урађене су на 13 узорак на вишенаменском аутоматском дифрактометру за прах Rigaku SmartLab. Узорке је обрадио др Предраг Вулић (РГФ, Београд).

У ова испитивања укључена су гранулометријска, минералозна и петрографска испитивања

- **Фаза 8.** Резултати анализа узорака добијених теренским истраживањима и обрадом прикупљених података објављени су **2019. године** у брошури под називом „Нови резултати истраживања заштићеног подручја „Земунски лесни профил“.

Како је Планом управљања ЗП „Земунски лесни профил“ 2014-2024 предвиђено да се обезбеде услови за развој научно-истраживачких активности сматрамо да је Управљач испунио своје дужности у складу са чл. 9 Решења.

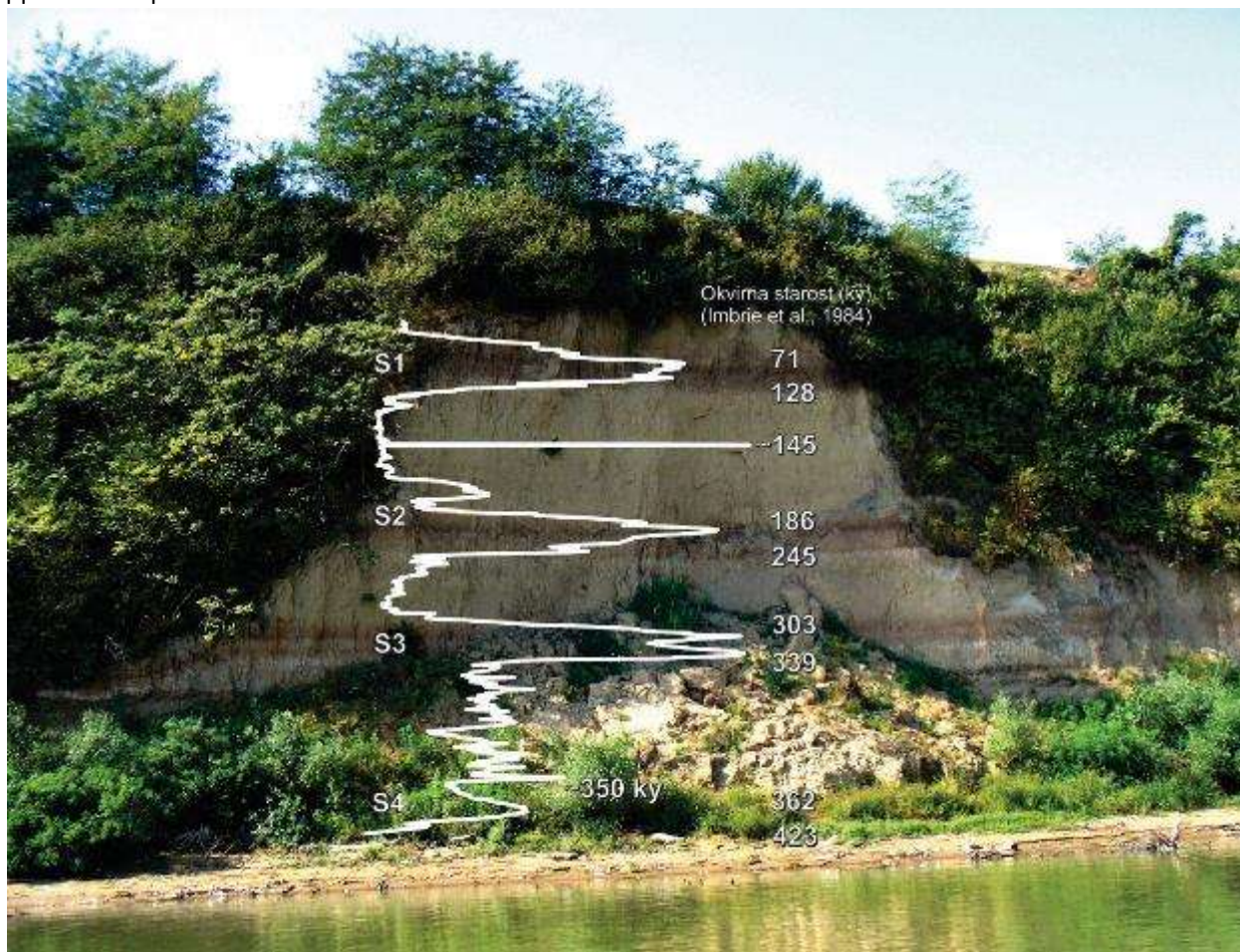
Узимајући у обзир 5-то годишњи рад на теренском истраживању и лабораторијском анализирању лесног профила у Земуну, даје се закључна констатација:

1. „Лесни седименти испитиване области стварани су за време суве, влажне климе, на терену који је био под степском вегетацијом. На простору Земунске лесне творевине се јављају у виду лесних заравни. Подину им чине речно полицикличне наслаге и речно барски седименти. Карактеристично је да су на испитиваном подручју издвојена четири хоризонта леса и четири хоризонта погребених земаља.
2. Лес настао као последица наглих климатских промена, радом ветра који је носио материјал који се акумулирао у виду лесних хоризоната. Таложење леса вршено је током смене периода глацијала и интерглацијала. Лесни профили су импозантни дуж токова река, где се виде смене равница и вертикалних литица. Овај терен подложен је променама услед савремених процеса као што су спирање, одроњавање и др.
3. Одређивање Магнетне суспектибилности ЗП „Земунски лесни профил“ након лабораторијских анализа 2019. добија на значају, с обзиром на то да је констатована старост од пре 500.000 год. у односу на испитивање из 2017. када је старост профила констатована на око 339.000 година уназад.

Закључне констатације дате у брошури „Нови резултати истраживања ЗП „Земунски лесни профил““:

- На заштићеном лесном профилу у Земуну наталожени су лесно-палеоземљишни седименти од L1 до S4, што одговара старости профила преко 420.000 година. На тај начин се модификују досадашња мишљења о горњоплеистоценској старости лесне серије Земунске (Butrym et al., 1991) и одређује јасан временски оквир настанка овог профила. Граница између горњег и средњег плеистоцена постављена је испод најмлађег палеоземљишта S1.
- Идентификовани слој вулканског пепела (туфита) у хоризонту L2 (на основу криве MS) је карактеристичан маркер слој присутан и на другим лесним профилима на северу Србије и суседних земаља. Његова старост је одређена на око 145.000 година. Осим тога, нешто слабији сигнал MS указује и на још један туфитични слој непосредно изнад

S4 палеоземљишта који би одговарао познатој „Баг тефри“ (Мађарска) широко распрострањеној у Панонском басену и датираној на око 350.000 година пре данашњице.

- Доста оскудна и релативно монотона копнена малакофауна пужева у којој доминирају *Granaria frumentum*, *Chondrula tridens*, *Trichia hispida* i *Vallonia pulcella* индицира постојање једног травнато-жбуноликог станишта са умерено-континенталном климом.

Копнени пуж *Chondrula tridens* (O.F. Muller, 1774). Обе слике унутар секције ZL3-3 (трећи лесни хоризонт – L3)

- Корелацијом са другим профилима дуж сремског лесног платоа, може се закључити да су палеоземљишта

формирана у условима умерено-континенталне климе (благо деградирани до типски

черноземи). Последње, више глиновито палеоземљиште S4 би могло највише одговарати Холштајн интегласацији у Европи.

- За сада, осим наласка повећаног присуства лискуна у испитиваном узорку L2, нема других петролошких индикатора о присуству тефре. Њен евентуални налазак захтева потребу за даљим опробавањем и већим бројем узорака. У том смислу, радиометријско датирање вулканског пепела један је од наредних циљева
- У лесно-палеоземљишним секвенцама на заштићеном профилу у Земуну доминирају финозрни седименти: алеврити и песковити алеврити. Садржај калцита у већини узорака је преко 10%, тако да ове стене могу добити и одредницу калцитски алеврит или калцитски песковити алеврит.
- Испитивани песак је добро сортиран, ситно- до средњозрни са доминирајућом фракцијом од 0,063-0,125 mm. Садржај алевритске и глиновите фракције је мањи од 10%. Не садржи карбонате. Доминантан састојак је кварц (преко 60%).
- Рентгенска дифракциона анализа је показала да је и у палеоземљишту S4 најзаступљенији минерал кварц кога има преко 50% у свим узорцима. Средње заступљени су минерали албит, мусковит, клинохлор, мионморијонит и калцит. Најмање су заступљени доломит и минерал из групе амфибола рибекит. У испитиваним узорцима, идентификована су 3 минерала глина, а најзаступљенији је из групе лискуна.
- Осим регистрованог повишеног сигнала MS који указује на присуство вулканске тефре у крајњем подинском делу хоризонта који одговара L4 („Баг тефра“), досадашња петролошка истраживања нису потврдила постојање таквог материјала. Ипак, остаје могућност да се кроз додатно узорковање то евентуално документује.
- За сада, нема индикација ни материјалних трагова о присуству крупних сисара (мамут, оријашки јелен и др.) на заштићеном профилу у Земуну.

2.2 НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД НА УТВРЂИВАЊУ И ПРЕБРОЈАВАЊУ ПТИЦА ЗЕМУНСКОГ ЛЕСНОГ ПРОФИЛА

У циљу успостављања интегралног управљања заштићеним природним добром показало се неопходно формирање базе разноврсних података, како податка везаних за лесни профил, тако и података значајних за живи свет који за станиште имају заштићено подручје и реку Дунав. Зато је приоритетни задатак управљача да своје активности усклади са циљевима очувања и унапређења природног добра, а међу њима је и теренско истраживања птица на Заштићеном подручју под називом „Птице лесних профила“.

У току пролећа **2017. године** спроведено је теренско истраживање и мониторинг птица путем посматрања и пребројавања свих врста птица на профилу, подини и Дунаву. За потребе стручног мониторинга 2017. године ангажован је орнитолог Драган Симић. Организација овог посла је захтевала обезбеђење услова за орнитолога који је на терену заштићеног подручја вршио посматрање, опажање и пребројавање птица у различитим временским интервалима.

У извештају је констатовано присуство 37 врста птица и то:

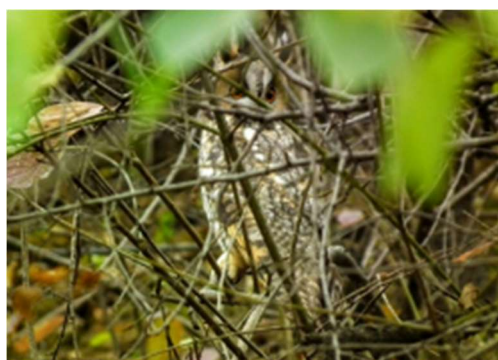
1. Labud grbac - <i>Cygnus olor</i>	21. Gluvara - <i>Anas platyrhynchos</i>
2. Fazan - <i>Phasianus colchicus</i>	22. Veliki vranac - <i>Phalacrocorax carbo</i>
3. Siva čaplja - <i>Ardea cinerea</i>	23. Mala bela čaplja - <i>Egretta garzetta</i>
4. Žuta čaplja - <i>Ardeola ralloides</i>	24. Kobac - <i>Accipiter nisus</i>
5. Polojka - <i>Actitis hypoleucos</i>	25. Obični galeb – <i>Chroico. ridibundus</i>
6. Morski galeb - <i>Larus michahellis</i>	26. Morski/sinji galeb - <i>Larus michahellis</i>
7. Obična cigra - <i>Sterna hirundo</i>	27. Vrabac pokućar - <i>Passer domesticus</i>
8. Golub grivnaš - <i>Columba palumbus</i>	28. Obična kukavica - <i>Cuculus canorus</i>
9. Crna čiopa - <i>Apus apus</i>	29. Pupavac - <i>Upupa epops</i>
10. Vodomar - <i>Alcedo atthis</i>	30. Seoski detlić - <i>Dendrocopos syriacus</i>
11. Vetruška - <i>Falco tinnunculus</i>	31. Vuga - <i>Oriolus oriolus</i>
12. Svraka - <i>Pica pica</i>	32. Gačac - <i>Corvus frugilegus</i>
13. Siva vrana - <i>Corvus cornix</i>	33. Bregunica - <i>Riparia riparia</i>
14. Seoska lasta - <i>Hirundo rustica</i>	34. Gradska lasta - <i>Delichon urbicum</i>
15. Plava senica - <i>Cyanistes caeruleus</i>	35. Velika senica - <i>Parus major</i>
16. Dugorepa senica – <i>Aeg. Caudatus</i>	36. Obični zviždak – <i>Phylloscop. collybita</i>
17. Žuti voljić - <i>Hippolais icterina</i>	37. Crnoglava grmuša - <i>Sylvia atricapilla</i>
18. Čvorak - <i>Sturnus vulgaris</i>	
19. Češljugar - <i>Carduelis carduelis</i>	
20. Mali slavuj - <i>Luscinia megarhynchos</i>	

Такође, истраживање је обезбедило податке о врстама птица, станишту, основним карактеристикама, подацима о гнежђењу, подацима о врстама које имају стално боравиште на заштићеном подручју или су само повремено, са следећи закључцима:

- Потврђено је гнежђење 10 врста: ветрушка, сврака, гацац, врана, сеоска ласта, плава сеница, велика сеница, дугорепа сеница, црноглава грмуша и врабац покућар,
- Вероватно се гнезди још 5 врста: кобац, голуб гривнаш, водомар, вуга, и зеба,

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- Могуће је гнезђење 4 врсте: дивљи (домаћи) голуб, брегуница, градска ластва и обични звиждак,

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- Извесно се не гнезди 11 врста: лабуд Грбац, фазан, велики вранац, сива чапља, мала бела чапља, жута чапља, обични галеб, морски галеб, пупавац, и жути вољић.
- Готово извесно се не гнезди 7 врста: глувара, полојка, обична кукавица, црна чиопа, мали славуј, чворак, чешљугар

Истраживањем и мониторингом птичијх врста 2017. године као што се напред наводи, констатовано је да се лабуд Грбац извесно не гнезди на заштићеном подручју, међутим фотогрфија из 2022 године доказује да је лабуд Грбац постао станарица и да су климатски услови на нашем подручју погодни за гнежђење лабудова.

Теренске и научно- истраживачке активности ЗП “Земунски лесни профил” представљале су саставни део дугорочне стратегије и политике Управљача Удружења “Еколошки покрет Земун” да на заштићеном добру предузима радње које у будућности обезбеђују услове за даљи развој научних, едукативних, и информативно-промотивних активности што ће додатно подићи вредност и значај заштићеног природног споменика.

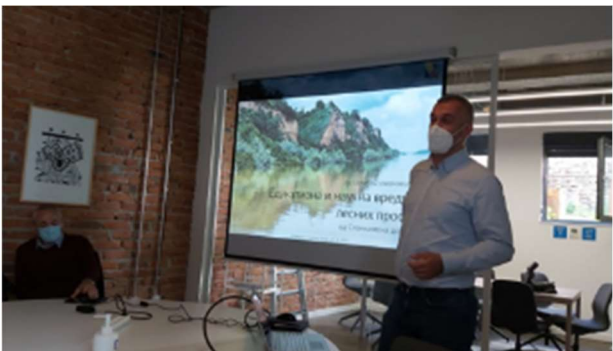
2.3 СТРУЧНО-НАУЧНИ СКУП ПОСВЕЋЕН АКАДЕМИКУ ВЛАДИМИРУ ЛАСКАРОВУ

Управљач је 2021. године обележио 100 година од када је академик Владимир Ласкарев први пут теренски боравио и истраживао лес у Земуну (1920. године), а прве резултате саопштио јавности 1921. године на Збору Српског геолошког друштва.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Тим поводом Удружење „Еколошки покрет Земун“ је 21.05.2021. године организовао стручно – научни скуп под називом „100 година од првог научног записа Владимира Ласкарева о лесном профилу у Земуну“. На Скупу су предавања одржали:

- Др Александра Маран Стевановић – „Сећање на Владимира Димитријевича Ласкарева (1868-1954)“
- Проф. др Љупко Рундић - „Академик Владимир Димитријевич Ласкарев и 100 година истраживања леса у Земуну“
- Проф. др Млађен Јовановић и др. - „Научна и едукативна вредност лесних профила од Сланкамена до Земуна“
- Проф. др Владимир Ђурђевић - „Антропогени утицај на климу планете Земље-очекиване промене до краја века“

После предавања, одржана је дискусија, а онда и обилазак заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ бродом „Истар“ на коме је настављена започета дискусија, као део планираних промоција заштићеног подручја.

Управљач је организовао наведени догађај углавном за научну и стручну јавност, како би се одало признање Академику Владимиру Ласкареву за његов плононосан научни рад, као и његово истраживање леса у Земуну.

Такође, значају овог догађаја допринео је и обилазак лесног профила у Земуну, тако што су учесници бродом „Истар“ допловили до заштићеног подручја. Услед високог водостаја Дунава није био могућ излазак на обалу, тако да су сви учесници могли са палубе брода да виде „Земунски лесни профил“ и да се упознају са хоризонтима који су карактеристични за њега.

Учесници скупа у част академика Владимира Ласкарера
"100 година од оснивања научног института Ласкарера и Лесни профил у Земуну"
Београд, 11. мај 2023.

На скупу су учествовали представници: Министарства животне средине, Секретаријата за заштиту животне средине града Београда, Завода за заштиту природе Србије, Географског факултета, Центра за промоцију науке, Геолошко-хидрометеоролошке школе М. Миланковић, Управљача Спомеником природе „Калемегдански рт“, Управљача ЗП „Аде и одсеци код Сланкамена“ и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“.

2.4 ОБРАЗОВНИ РАД

Управљач је у свом досадашњем раду препознао значај који заштићено подручје може да има у образовном раду. Лесни профили као појам нису довољно познати, како широј јавности, тако и стручној, осим оној којој се непосредно бави његовим изучавањем.

Лесни профили су значајни за изучавање разних научних дисциплина - геолошке, палеонтолошке, биолошке, еколошке, географске и многих других. За ове ускостручне групе, заштићено подручје постало је обавезно за теренску наставу, чиме се повећава и заинтересованост за даља изучавања. Током 10 година рада Управљач је са сарадницима - универзитетским професорима и експертима, непрекидно радио на подизању нивоа знања у областима геологије, палеонтологије, а посебно климатских промена и геонаслеђа. Непрекидно се трага и за новим елементима како би се прича о лесним профилима обогатила новим сазнањима (биомониторинг – биљке, рибе и сл).

Осим универзитетских професора и експерата, велику подршку у раду пружале су институције задужене за заштиту заштићеног подручја – Завод за заштиту природе

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Републике Србије и Градски секретаријати за заштиту животне средине, као и Секретаријат за инспекцијске послове.

Такође, велику помоћ су пружиле и образовне институције, од предшколских установа, основних и средњих школа, специјализованих школа, па до виших школа и универзитета, учествујући у наменским радионицама.

Како је новим истраживањима утврђено да се старост Земунског лесног профила протеже до 500 година уназад, са записом смена ледених и међуледених доба у виду лесних хоризоната различитих дебљина, интересовање за наше радионице је повећано и шири се сваке године.

Реализовањем великог броја радионица, ЗП „Земунски лесни профил“ је потврдило свој значајан потенцијал за обуку деце, ученика и студената, а близина великог урбаног места као што су Београд и београдске општине, створило је добре основе да се ученици и студенти као и њихови професори заинтересују за наставу у природи. Поред образовног карактера намењеног ученицима и студентима, Управљач је посветио посебну пажњу стручној и широј јавности која није имала сазнања о лесу и лесним профилима и значају који они пружају у разумевању климатских промена. Како су лесни профили у свету коришћени за потврђивање математичког прорачуна смена ледених доба (Канон осунчавања) Милутина Миланковића, тако је и ЗП „Земунски лесни профил“ коришћен за појашњење климатских промена у последњих 500 000 година на нашим просторима.

Све радионице су организоване са циљем да се промовише заштићено подручје кроз образовни и научни потенцијал, али и кроз туристички потенцијал, узимајући у обзир значајно геонаслеђе и развој геотуризма.

У овом потпоглављу су издвојене радионице у којима су главни учесници били ученици, студенти или стручна јавност, у потпоглављу 4.2 су детаљно дати описи радионица које су претежно биле намењене широј јавности, иако су и једне и друге биле и образовне и промотивне. У Поглављу 5 су издвојена студијска путовања, а 2015, 2016 године су по једна од планираних радионица реализоване као фазе истраживања.

У извештајном периоду, кроз реализацију Годишњих програма управљања, од 2014. године, закључно са 2023. годином, организовано је укупно 71 радионица са 1312 учесника, и то: 27 образовних и научних радионица са 527 учесника, 39 промотивних радионица са 725 учесника и 5 студијских путовања за 60 учесника. Независно од њих, Управљач је реализовао и друге радионице и активности, које су детаљније описани у потпоглављу 4.6, у циљу промоције заштићеног подручја, које нису овде урачунате.

Управљач је „стандардизовао“ радионице, тако што се трудио да на свакој радионици предавање одржи најмање један универзитетски професор или експерт из дате области, све радионице су потпуно бесплатне и за сваког учесника обезбеђени су кетеринг, напици и промо материјал. С обзиром на локацију заштићеног подручја, тј. његову неприступачност, Управљач је најчешће организовао превоз учесника воденим путем (чамцем или бродом), а само ретко су организоване вођене пешачке туре, до отворене учионице у подини Земунског лесног профила. Такође, уколико је било потребе, закупљиван је одговарајући простор, плаћане улазнице или организовано послужење у

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

неком угоститељском објекту. Посете другим заштићеним подручјима – студијска путовања или прва фаза научног истраживања (2015) су била специфична и делимично су одступала од горе наведеног концепта, али су и при њиховим реализацијама, такође, били покривени сви потребни трошкови.

На све радионице, поред циљне групе, увек су позивани и представници Градске управе, најпре Секретаријата за заштиту животне средине и Секретаријата за инспекцијске послове, као и Завода за заштиту природе Србије. На тај начин је обезбеђиван потребан степен контроле Управљача, али и континуитет и обавештеност свих учесника у заштити заштићеног подручја.

Напомена: У доњој табели представници Секретаријата за заштиту животне средине и Завода за заштиту природе, неће бити навођени, због избегавања беспотребног понављања, сем уколико су радионице било специјално организоване за њихове представнике.

Управљач овим путем исказује захвалност за пружену подршку свим институцијама и појединцима.

Такође, услуге кетеринга и освежења (сем кад су организоване у угоститељским објектима) и подела промо материјала, неће бити навођене, али су увек биле обезбеђене.

Удружење “Еколошки покрет Земун”

РАДИОНИЦЕ – Образовни и научни потенцијал ЗП „Земунски лесни профил“ у оквиру реализације Плана управљања ЗП “Земунски лесни профил” 2014 -2024. г.

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014	Земунски лесни профил (ЗЛП)- образовни потенцијал Београда	
	- Лесна зараван Срема - Разлози за заштиту (1) - Презентација „ЗЛП“ (1) - Презентација „Лесни профил Капела у Батајници“ (1) - Дискусија – такмичарски део, заједнички рад и дружење два тима ученика „ЗЛП“ и „Капела“ (не по школама). Ови исти ученици су учествовали касније у радионици на Капели и бродом обишли оба заштићена подручја.	Учесници: Ученици и професори ОШ „Лазар Саватић“, ОШ „Светозар Милетић“, ОШ „Соња Маринковић“ и ОШ „Горња Варош“ из Земуна, укупно 40 учесника Локација: ОШ „Лазар Саватић“

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014	Предавачи: др Срђан Белиј (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(3)	
2014	Земунски лесни профил- научни потенцијал Београда (пешке и чамцем) • Заштићено подручје -Разлози за заштиту (1, 5) – (а) • Пројекат „Енергетски ефикасна плажа лудо“ – радови студената (2, 4) – (б) • Геодиверзитет и геонаслеђе: основни појмови, активности и мере заштите-(3)- (в) • Лес и лесни профили-научна истраживања и практична употреба –(1)-(в) • Дискусија (в) • Кетеринг (г) Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), проф. Т. Манојловић (2),др А. Маран (3), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ (4), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(5)	Учесници: Студенти и професори Рударско геолошког факултета, Факултета примењених уметности и Географског факултета (Београдски универзитет) и студенти и постдипломци са новосадског универзитета и гости из Данске и Русије, укупно 50 учесника Локација: Земунски лесни профил (а), Кула на Гардошу (б), ОШ „Лазар Саватић“ (в), Ресторан „Венеција“(г).
2014		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014		
2016	„Истраживање лесног профила 2015/2016“ и природна добра Града Београда - бродом • Уводно излагање о научним истраживањима на ЗЛП (1) • Методологије истраживања, начина узорковања и будућих анализа (2) • Представљање урађених седиментолошко-петролошких анализа из пескова (4) • Прелиминарне палеонтолошке анализе из узорк. пескова (3) • Представљање заштићених природних добара у Београду: ВРО, Миоценски спруд Ташмајдан, стена испод Победника –(1) (5) (6) Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3), Проф. др В. Гајић (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)	Учесници: Студенти Рударско геолошког факултета из Београда, Природно-математичког из Новог Сада и Географског факултета из Београда, професори и асистенти, професори средњих школа и представници управљача, туристичких агенција, новинарка РТС научно-образовног програма и др, укупно 50 учесника Локација: брод „Стеванске ливаде“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)
2016		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017	„Птице лесних профила“ – 6 радионица чамцем - Посматрање птица лесних профила са чамца на Дунаву (1) - Предавање о лесним профилима (2) Предавач: орнитолог Драган Симић (1), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(2)	Учесници: ученици и професори биологије и географије из Прве Београдске гимназије и Земунске гимназије, укупно 90 учесника Локација: Река Дунав, Земунски лесни профил

2017

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017	„Изложба- кула на Гардошу“ • „Птице лесних профила Београда“ „Презентација „ • Први резултати истраживања „ЗП Земунски лесни профил“ (1) (3) (4) Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3), Проф. др В. Гајић (4), Н. Ђурић, дипл. инж.пољ. (5) Љ. Марјановић, дипл. инж.грађ. (6)	Учесници: ученици и студенти са професорима и асистентима Рударско геолошког факултета из Београда, Географског факултета из Београда, САНУ-“Јован Цвијић“ и Земунске гимназије, укупно 40 учесника Локација: Кула на Гардошу
2017		
2018	„Научи да истражујеш“ – научно истраживачки потенцијал Београда (3 групе студената у једном термину) • Програм заштите лесних профила • Предавање истраживачког тима, методе и резултати истраживања, • Узорковање на терену, рад у групама Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3), др. Иван Новковић (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (5) Љ. Марјановић, дипл. инж.грађ. (6)	Учесници: три групе студентата и професора Рударско-геолошког факултета у Београду, Географског факултета у Београду и Географског факултета у Новом Саду, укупно 30 учесника Локација: Земунски лесни профил Опрема: Обезбеђен је транспорт до заштићеног подручја, алат и заштитна опрема за учеснике у теренском раду
2018		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2019	„Трагови ледених доба“ – 2 радиоце чамцем - Значају лесних профила у Београду и у Европи - Развој геотуризма на Дунава Предавач: др Срђан Белиј (1), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (2)	Учесници: студенти и професори Географског факултета у Београду, укупно 30 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2019	 	
2019	 	
2019	„Трагови ледених доба“- 2 радионице чамцем - Лес и лесни профили, настанак - Састав лесних хоризоната Предавач: др Виолета Гајић (1), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (2)	Учесници: ученици и професори Хидрометеоролошко- геолошке школе „Милутин Миланковић“ и грађани, укупно 30 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2019		
2019	„Прозор у ледено доба“ - чамцем Представљање Андроид апликација проширене реалности- 3D Апликација лесних профила која је финансирана од стране Министарства заштите животне средине- Предавачи: Марко Стојчић , Марко Тодоровић (агенција „Мавен“), Н. Ђурић, дипл.инж.пољ.	Учесници: Представници Агенције „Мавен“, стручна и научна јавност, Еколошки покрет Земун, укупно 12 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2019		
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - - Истраживање лесног профила 3D апликација „Ледено доба“ - Будући планови и утисци Предавачи: Проф. др. Љ. Рундић и Љ. Марјановић, дипл.инж.грађ.	Учесници: Професори геолошког факултета и чланови Академије инжењерских наука Србије (АИНС), укупно 12 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2020		
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ • Истраживање лесног профила • 3D апликација „Ледено доба“ • Теренска настава • Посета Гардош куле Предавачи: Проф. др М. Јовановић и Љ. Марјановић. дипл.инж.грађ.	Учесници: Мастер студенти (ПМФ Нови Сад), укупно 16 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем, Гардош кула
2020		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2020		
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - Истраживање лесног профила - ЗД апликација „Ледено доба“ Предавачи: Проф. др. Љ. Рундић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	Учесници: Студенти рударско-геолошког факултета, Министарство заштите животне средине, грађани, укупно 12 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2020		
2021	“Владимир Ласкарев –Лесни профил у Земуну” – бродом (=2 туре чамцем) - Гардош –културно амбијентална целина Земуна - Владимир Ласкарев и ЗП „Земунски лесни профил“ - Обилазак заштићеног подручја – Дискусија Предавачи: Учесници панел дискусије	Учесници: представници МЗЖС, СЗЗЖСГБ, ЗЗПС, Географског факултета, Центра за промоцију науке, Геолошко-хидрометеоролошке школе М. Миланковић, Управљача СП „Калемегдански рт“, Управљача ЗП „Аде и одсеци код Сланкамена“ и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“, укупно учесника 25. Локација: Река Дунав (пристан Земунска Капетанија – Земунски лесни профил)

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021		
2021	„Нови резултати истраживања ЗП Земунски лесни профил“ - чамцем „Значај природног добра“ теоријски и практично“, Гардош –културно амбијентална целина Земуна Проф. др Љупко Рундић и Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Студенти Рударско – геолошког факултета, укупно 15 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2021		
2022	„Упознај Земунски лесни профил 2022“ – пловидва реком - Лесни профил у Земун, прилагођено предавање - Зуб мамута и рогови подолског говечета Предавачи: Проф. др М. Јовановић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	Учесници: деца са члановима породице или пратиоцима или наставницима из специјалне ОШ „Радивој Поповић“, укупно 25 учесника Локација: Река Дунав, брод Истар (пристан сплава Сирена – Земунски лесни профил)

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2022		
2022	„Упознај Земунски лесни профил 2022“ - стручна радионица за мастер студенте, пловидба реком • Карактеристике лесних профила и вертикални одрони • Процедура заштите и обавеза Управљача Предавачи: Проф. др М. Јовановић, доц. др И. Новковић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	Учесници: студенти мастер наставе Рударско-геолошког факултета, Географског факултета у Београду и ПМФ-а из Новог Сада, Департмана за географију, туризам и хотелијерство, смер Геоинформатика , укупно 15 учесника Локација: Река Дунав, брод Истар (пристан сплава Сирена – Земунски лесни профил)
2022		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2023	„Трагови ледених доба“ - копном • Настанак и значај лесних профила • Климатске промене и М. Миланковић • Академик В. Ласкарев Предавач: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	 Учесници: ученици у пратњи професорке географије средње Економске школе „Нада Димић“ из Земунa, укупно 35 учесника Локација: ЗП „Земунски лесни профил“
2023	 	
2014-2024	Укупно 27 образовних радионица	Укупно 527 учесника

2.5 ЕДУКАЦИЈА УПРАВЉАЧА

Кроз сваку активност реализовану за ових 10 година, Управљач је подизао и личне капацитете и знања. Такође, присуствовао је многим предавањима и радионицама:

- Предавања на тему „Климатских промена“ које су организовали професори и предавачи Географског факултета у Београду, 2015.
- У оквиру студијског путовања реализована је и едукативна радионица за чланове Еколошког покрета Земун, који су подигли свој ниво знања везано за теорију осунчавања М. Миланковића, 2015.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- Посећивање предавања које организују или држе чланови стручног тима (САНУ/Коларац - Љ. Рундић, Годишња предавања М. Јовановић и др.).
- Присуство на великом броју догађаја које је организовао Завод за заштиту природе Србије, у циљу промоције заштићених добара, публикација и активности које спроводе.
- Учешће на састанцима управљача заштићених природних добара Београда, као редовне годишње праксе коју организује Секретаријат за заштиту животне средине. Руководилац заштићеног подручја „Земунски лесни профил“, као и други чланови Удружења „Еколошки покрет Земун“ присуствовали су овим састанцима на Великом Ратном Острву, Обреновачком забрану, Бојчинској шуми и др.

3 АКТИВНОСТИ ЗА ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

3.1 ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

План управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014-2024. године, континуирано се спроводио путем реализације годишњих програма управљања током протеклих 10 година. На тај начин активности су обухватиле интегрални приступ заштити природног наслеђа и одрживом коришћењу природних вредности на заштићеном подручју „Земунски лесни профил“. Планирање, изградња и уређење подручја су конципирани тако да садрже све елементе из Решења о заштити, као и обавезу предузимања свих расположивих мера заштите природног добра и очувању основних вредности које се у њему налазе у складу са Законом о заштити природе и другим пратећим законима. У том смислу спроводиле су се следеће мере и активности:

- Усаглашена је израда планске и пројектне документације за извођење потребних радова за унапређење постојећег стања, а у складу са наменом и просторним обухватом заштићеног подручја;
- Обезбеђено је учешће управљача на пословима просторног планирања, изградње и уређења грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, као и изградњи инфраструктуре;
- У циљу уређења и унапређења заштићеног подручја изградњом и постављањем мобилијара, обезбеђене су Сагласности Секретаријата за заштиту животне средине и Решења о условима заштите природе и позитивног Мишљења Завода за заштиту природе;

У току десет година Управљач „Еколошки покрет Земун“ настојао је да спроведе све планиране активности предвиђене Планом управљања, тако што је перманентно кроз сваки годишњи Програм првобитно планирао, а онда у складу са количином одобрених средстава, користио их за реализацију развојних пројеката и уређења заштићеног подручја на одржив начин и у складу са водостајем Дунава.

Ћубријере (2014)

За потребе одржавања чистоће заштићеног подручја постављене су две ѣубријере. Како се налазе у плавном подручју, ѣубријере су убетониране, како их Дунав не би однео када су велике воде.

Сеник (2016)

Годишњим програмом управљања заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" за 2016. годину за који је добијена сагласност Секретаријата за заштиту животне средине бр. 501-463/15-V-03 од 08.02.2016. године и Услови Завода за заштиту природе Србије за постављање мобилијара на ЗП „Земунски лесни профил“, Решење бр. 019-1773/2 од 11.10.2016. године.

У складу са датим одобрењима Управљач је изградио и поставио сеник на ЗП „Земунски лесни профил“, на издигнутој платформи висине 1,2 m изнад терена обале, површине до 15 m² са оградом, степеницама, четири клупе димензија 144 x 60 x 80 cm, једним столом димензија 144 x 144 x 80 cm и кровним покривачем пречника 3,6 m.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

2020. године су украдене три клупе из сеника, које су **2021. године** поново направљене и постављене.

Дрвена плутајућа стаза (2017)

Годишњим програмом управљања за **2017. годину** реализоване су активности на постављању дрвене плутајуће стазе на ЗП „Земунски лесни профил“. Добијена је сагласност Секретаријата за заштиту животне средине, а Решењем број: 019-1292/2 од 08.06.2017. године Завод за заштиту природе Србије издао је услове за постављање плутајуће дрвене стазе на ЗП „Земунски лесни профил“.

Како је напред више пута наведено, сталне промене водостаја Дунава и неприступачност доласка копненим путем до заштићеног подручја подстакле су Управљача да покрене мере и активности на обезбеђивању доласка и прилаза подини лесног профила. Стога је Управљач након прибављања потребних сагласности извршио изградњу и постављање дрвене плутајуће стазе у дужини од 12 метара. На овај начин омогућен је прилаз чамцем током целе године и реализација образовних и промотивних програма за већи број учесника.

Од 2017. године Управљач, тј. чувар редовно контролише стање плутајуће стазе, намешта везове у складу са водостајима, а у зимском периоду извлачи је на обалу (колико је то могуће). Такође више пута је вршено „козметичко“ сређивање (прање, фарбање), а **2021. године** извршене су конструкцијске преправке - замењени су везови, сајле, битве и сидра.

Визиторски Центар (2016-2017)

Прибављање потребних докумената за изградњу Визиторског Центра на ЗП „Земунски лесни профил“ отпочело је 2016 године, када је Управљач добио позитиван одговор од Секретаријата за Урбанизам Града Београда путем Информације о локацији и Позитиван одговор од Завода за заштиту природе.

У 2017. години урађени су послови везани за израду идејног решења за потребе прибављања локацијских услова кроз централни систем обједињене процедуре и остале техничке документације. Након подношења захтева за локацијске услове Управљач је обавештен да не постоји могућност за реализацију постављања Визиторског центра на ЗП „Земунски лесни профил“.

Клупе од габиона (2018)

У 2018. години настављено је уређење подручја за потребе отворене учионице. Извршено је постављање три клупе од габиона са дрвеним седалима. Испоручени кавези од габиона су додатно обрађени, да би се уклониле неравнине и кавез могао да користи за клупу. Клупе су анкерисане и израђена су дрвена седала. Напуњене су лесним луткама са циљем да представљају мале скулптуре на отвореном, а имају и употребну вредност. Лесне лутке су сакупљане ван граница заштићеног подручја.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Клупе од габиона су оштећене 2020. године и поправљене **2021. године**.

Прилазна стаза (2018)

Организовао је рашчишћавање и прављење прилаза у подини уз сам лесни профил до сеника (да се продужи период могућег прилаза профилу копненим путем).

Саднице (2021)

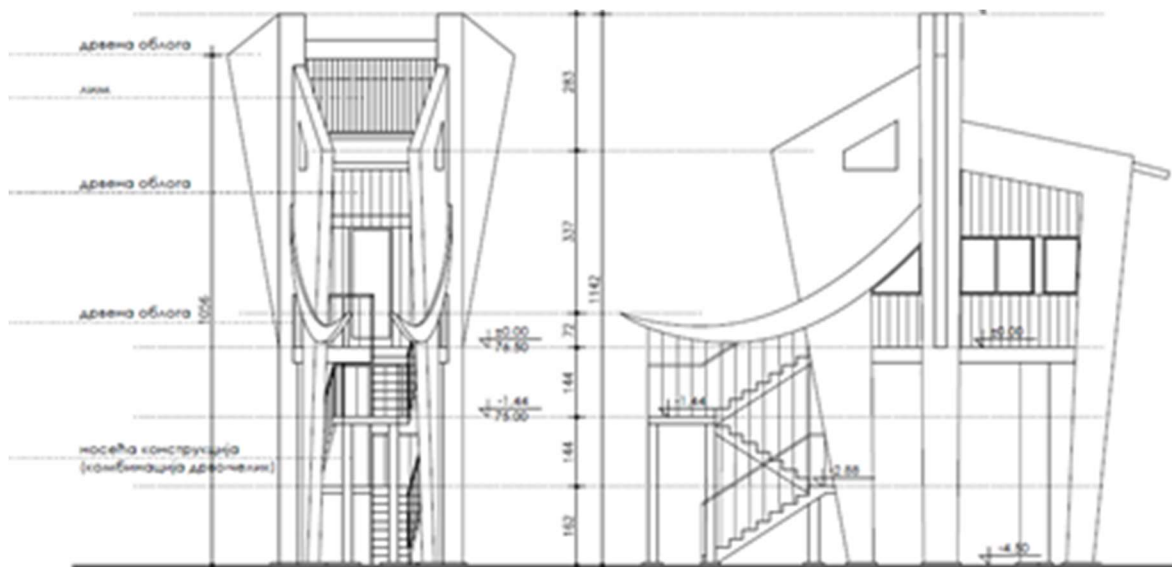
Извршено је уклањање старих и осушених стабала, као и стабала које је олуја ишчупала из корена, па је извршена садња са 30 нових стабла на место старих. Уочено је да коренов сиситем најбоље штити од одрона и чува од земљу од одношења услед високог вододостаја.

2022; 2023- Осматрачница „Мамут“

За потребе изградње мобилијара у облику мамута односно осматрачница у подини лесног одсека, добијени су услови заштите природе за постављање мобилијара-осматрачнице у облику мамута од Завода за заштиту природе 03 бр. 020-2644/2 од 8.9.2021. године, а на Програм управљања за 2022. годину добијена је Сагласност Секретаријата за заштиту животне средине.

Реализација будуће осматрачнице у облику мамута, биће реализована у више фаза током неколико предстојећих година, у складу са расположивим финансијским средствима. Предвиђено је да буде постављена на стубовима и садржаће затворен и отворен ниво, како би се могле организовати радионице по свим временским условима. Како су мамути живели у крдима, ако финансијска средства буду дозвољавала могућа је, у будућности, изградња још мамута који би имали различите функције, место за одржавање радионице, санитарни чвор и сл.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

У **2022. години** реализована је прва фаза изградње мобилијара у облику мамута, изградња АБ темељне плоче.

За потребе извођења прве фазе, управљач је морао да прибави: радионички цртеж темеља са статичким прорачуном и радионичке цртеже анкерисања будућих ногу мамута. Извршена је набавка, транспорт и уградња материјала: 1.000 kg арматуре, 50 m³ шљунка упакованих у џамбо вреће ради транспорта и 14,8 m³ бетона МВ 30. Извршен је машински ископ јаме, багером, око 60 m³, оквирних димензија 9 m x 7 m и урађена бетонска плоча дебљине 15 cm, на њу је постављена арматура и потом изливена армирано бетонска плоча димензија 6 m x 4 m, висине 40 cm. Материјал и багер који су коришћени за машински ископ су са горњег плаца спуштени уз помоћ ауто крана. Велики проблем је правило провирање воде у темељну јаму, тако да је током извођења радова било потребно свакодневно црпљење воде. Након бетонирања извршено је затрпавање темељне јаме шљунком и остављене су анкер цеви (да вине изнад површине земље) за наставак радова следеће године. Наравно, анкер цеви су морале бити заштићене да у њих не улази нанос, како би се следеће године наставило бетонирање стубова. Захваљујући љубазности Инвеститора на горњој парцели и степену (не)изграђености, Инвеститор је дозволио Управљачу да прође кроз градилиште и постави кран. Такође обезбедио му је и прикључак на градилишну струју, током читавог периода изградње прве фазе.

У **2023. години** реализована је друга фаза изградње мобилијара –осматрачнице у облику мамута и то: извођење радова на изради стубова са прирубницама $\Phi 323$ mm, антикорозивна заштита, фарбање основном бојом са UV заштитом, транспорт и монтажа стубова на анкере. Варенење арматуре унутар стубова и наливање бетоном МВ 30 до висине 1,2 m. Сав материјал је транспортован уз помоћ чамаца, а струја је обезбеђена од власника парцеле изнад заштићеног подручја, који је и раније излазио Управљачу у сусрет и помагао му колико је могао.

3.2 АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ ВЕЗАНИ ЗА ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

У Сарадњи са Градским Секретаријатом за заштиту животне средине, вршене су активности:

- Тражење услова од Секретаријата за урбанизам ради сагледавања могућности прикључења на градску инфраструктуру (водовод, струја, канализација), **2016-2017. године.**
- Пријава крађе мобилијара надлежним институцијама и МУП-у, **2020. године.**
- **2021. године,** Удружење је уз претходни договор са Градским Секретаријатом упутило обавештења **Градској општини Земун** и **Удружењу архитеката Србије** у вези са објављеним позивом за учешће на **Конкурсу за урбанистичко архитектонско идејно решење обалоутврде Земунског кеја, од Пупиновог моста до Гардоша.** Наиме, увидому Програм позива објављеног 6.10.2021. на сајту ГО Земун, на страни 19 у одељку 1.6.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА, наводи се да нема заштићених природних добара, и да је у поступку заштите ЗП „Земунски лесни профил“. Удружење је обавестило и доставило Решење о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“.
- **2022. године** вршено је праћење конкурса за израду урбанистичко архитектонског идејног решења обалоутврде Земунског кеја, од Пупиновог моста до Гардоша – Управљач је послао **допис Секретаријату за ЗЖС бр. 24-О/2022 од 28.3.2022** о предузетим активностима на обавештавању Градске општине Земун (71-О/2021 од 3.11.2021) и Удружења архитеката Србије (бр. 73-О/2021 од 3.11.2021) о постојању заштићеног подручја у обухвату разматраног простора.
- **2022. године** направљен је записник о **грађевинским активностима на парцели изнад заштићеног подручја** и послато је обавештење Секретаријату за заштиту животне средине, Секретаријату за инспекцијске послове (сада Секретаријату за инспекцију, надзор и комуникацију) и Заводу за заштиту природе Србије. Такође, успостављен је контакт са Инвеститором коме је објашњено да није дозвољено нарушавање или угрожавање лесног профила. Секретаријат за инспекцијске послове је дописом X-09 бр. 2019-896/2022 од 26.7.2022. године обавестио

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Управљача да је инспектор извршио ванредну инспекцијску контролу 22.7.2022. године и проверио документацију за извођење и обавестио одговорно лице Инвеститора да се парцела на којој се изводе радови граничи са заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“.

4 ИНФОРМАТИВНО-ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Промоција вредности заштићеног подручја, представља једну од активности која је грађанима и посетиоцима омогућила ближе упознавање са вредностима заштићеног подручја. Ове активности спроведене су кроз Презентацију заштићеног подручја путем сајта, едукативних радионица, медија, промотивног материјала.

За потребе визуелне идентификације и лакшег препознавања Заштићеног подручја у јавности и медијима израђен је лого на српском и енглеском језику, који на симболичан начин приказује најзначајније карактеристике лесног профила (слојевитост, риба као веза са реком, боје леса и др.).

4.1 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- САЈТ ЕКОЛОШКОГ ПОКРЕТА ЗЕМУН

Управљач Удружење „Еколошки покрет Земун“ током десет година старања над заштићеним подручјем редовно извештава о свом раду као и о мерама и активностима које спроводи у циљу заштите, унапређења и одрживог коришћења природног добра, путем информативно-пропагандних активности ради промовисања и афирмације.

- У том циљу извршен је закуп домена –www.leszemun.rs и направљен сајт. Користи се и постојећи сајт Управљача www.lagumica.org.rs, на који су грађани већ навикли. На оба сајта су постављене: основне информације о заштићеном подручју, мапа и упутства како се до њега долази, контакти, као и документа на увид јавности (Годишњи Програми управљања и Извештаји о реализацији управљања током претходних година). Првих неколико година су паралелно постављане информације на оба сајта, али се због ограниченог капацитета информација које се могу поставити на www.leszemun.rs, прешло на концепт да се најаве догађаја, фотографије и др. постављају само на

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

www.lagumica.org.rs. Перманентно се врши фотографисање заштићеног подручја, чиме се уједно врши и мониторинг стања. Фотодокументација годишњих доба, са посебним нагласком на временске прилике које имају утицаја на Заштићено подручје, као што је висок водостај Дунава, растиње које буја, значајне врсте птичијег света и сл. дају пратиоцима могућност да прате стање на заштићеном подручју.

- Поред тога информисање се врши и путем постављених информативних табли, које су дизајниране тако да на интересантан и разумљив начин представљају Земунски лесни профил свим узрастима.
- Извршено је постављање краће и дуже верзије промотивног спота 2021. године.

4.2 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- ПРОМОТИВНЕ РАДИОНИЦЕ

Унапређивање научних сазнања о ЗП „Земунски лесни профил“ у току 2015/2021. године о лесним творевинама ради лакшег тумачења геолошке прошлости најмлађе геолошке периоде, сачуван детаљан запис климатских промена током последњих приближно 500.000 година на овим просторима, значајно је унапредио и проширио могућности Управљача за бољу презентацију профила, као и оспособљавања заштићеног подручја за презентацију.

Управљач је организовао Промотивно- едукативне радионице за грађане Београда и шире, као и презентације, како природно добро има огроман значај за разумевање настанка планете Земље и промене климатских услова, тако и могућности за развој гео-туристичких активности. Значајно геонаслеђе, као и положај Земунског лесног профила на обали Дунава, поред заштићене културно амбијенталне целине Земун и у близини града Београда, омогућило је Управљачу да организује промотивно-едукативне радионице као туристички потенцијал ЗП “Земунски лесни профил”.

Удружење “Еколошки покрет Земун”

РАДИОНИЦЕ – Туристички потенцијал ЗП „Земунски лесни профил“ у оквиру реализације Плана управљања ЗП “Земунски лесни профил” 2014 -2024 године

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
	Земунски лесни профил- туристички потенцијал Београда (пешачка тура)	
2014	- Разлози за заштиту (1) (2) - (а) - Гардош је на лесу (1) (3) - (б) - Филм „Земун на Дунаву“ (в) - Презентација „Земунски лесни профил и формирање специјализоване нише посебних туристичких интересовања“ (1) - (в) - Дискусија (в) - Рибља чорба (г) Предавачи: др Срђан Белиј (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2), Н. Ђурић, дипл.инж.пољ. (3)	Учесници: Туристичко друштво Земун, Матични клуб Земун, Градски секретаријат за заштиту животне средине (ГСЗЗЖС), Завод за заштиту природе Србије (ЗЗЗПС), укупно 40 учесника Локација: Земунски лесни профил (а), Кула на Гардошу (б), ОШ „Лазар Саватић“ (в), клуб „Радецки“(г).

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014		
2015	Земунски лесни профил - Туристички потенцијал Београда – Дан планете Земље (тура бродом) - Гео наслеђе (1) - „Заштићени милиони београдских година“ - Заштићена природна добра Београда (2) и (3) Предавачи: Проф. др Љупко Рундић (1), Н. Ђурић, дипл. инж.пољ. (2) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(3)	Учесници: Грађани Београда, новинари, Секретаријат за заштиту животне средине, укупно 40 учесника Локација: брод „Трајан“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)
2015		
2016	„Дани леса 2016“ - бродом - Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (5) (6) - Археологија, животиње и људи у леденом добу (ископавање мамута, пећинско и савремено сликарство са темом живот у време ледених доба), Радионица за децу и изложба радова –(4) Предавачи: Проф. др Љупко Рундић (1), Проф. др Млађен Јовановић (2), др Тивадар Гаудењи (3), др Кристина Пенезић, археолог (4), Н. Ђурић, дипл.	Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, ГСЗЗЖС и ЗЗЗПС, укупно 50 учесника Локација: брод „Трајан“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
	инж. пољ.(5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)	
2016		
2017	„Промоција Земунског лесног профила 2017“, чамцем – 9 тура - ЗП “Земунски лесни профил” туристичка дестинација Београда - Културно – историјски амбијент Земуна поглед са реке - Промотивне туре обиласка воденим путем-чамцем Предавачи: Н. Ђурић, д. инж. пољ.(1), Љ. Марјановић, д.инж. грађ.(2)	Учесници: Грађани Београда: деца ученици ОШ Ђура Даничић, студенти и професори Географског факултета у Београду, запослени , пензионери, особе са посебним потребама, ГСЗЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС, Клуб Матичне културе Земуна, НВО, укупно 90 учесника у 9 радионица Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил) са излажењем и задржавањем на ЗЛП
2017		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017	Дана Европске Баштине Београда 2017 воденим путем-чамцем - тура чамцем • „Наслеђе и природа -Значај природног добра • Милутин Миланковић и лесни профили • Гардош-културно-амбијентална целина“ Предавачи: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(1) Љ. Марјановић, д.инж. грађ.(2)	
		Учесници: Грађани Београда: деца ученици, студенти, запослени, ГСЗЗЖС и ЗЗЗПС, укупно 15 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил) са излажењем и задржавањем на ЗЛП
2017		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2018	Дани леса 2018 - тура бродом - Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (4) (5) „Улепшај лесну лутку“ Радионица за децу-и изложба радова Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3), Проф. др В. Гајић (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (5) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(6), Ивана Батало Савић, вајар	Учесници: Активни учесници у заштити лесних профила са децом, сарадници, новинари, комшије, чланови Еко покрета Земун са децом, укупно 50 учесника Локација: брод „Стеванске ливаде“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)
2018	 	
2019	„Промоције Земунског лесног профила 2019“ -чамцем-б радионица - ЗП “Земунски лесни профил” туристичка дестинација Београда - Значај Земунског лесног профила - Културно –историјски амбијент Земуна поглед са реке Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (3) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(4)	Учесници: Грађани Београда, ОШ „Ђура Даничић“, Инспектори животне средине, Секретаријат за заштиту животне средине, Клуб Матичне Културе Земуна, Ротари клуб Земун и Београд, ТД“Земун“, ПСД „Железничар“,WWF, ЈП „Србијашуме“, укупно 90 учесника Локација: Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил) са излажењем и задржавањем на ЗЛП
2019	 	

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2019	„Дани Европске Баштине Београда 2019“ -чамцем-3 радионице • „Наслеђе и природа ЗП „Земунски лесни профил“ • Гардош-културно амбијентална целина • Милутин Миланковић и лесни профили • Пројекат „Прозор у ледено доба“ • Геотуризам на Дунаву Предавач: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(1)	
		
		
		Учесници: Грађани Београда: деца ученици, студенти, запослени , пензионери укупно 45 учесника
		Локација: Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил) са излагањем и задржавањем на ЗЛП

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2019		
		
2020		

„Дани леса 2020“ -бродом

- Упознавање са програмима заштите лесних профила
- „Лес у доба Короне“ радионица за децу осликавања платнених маски појмовима везаним за лесне профиле, модна ревија и такмичење, а за награду сви су накратко управљали бродом

Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1),
Проф. др М. Јовановић (2),
др Т. Гаудењи (3), Проф. др В. Гајић (4),
Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5)
Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(6),

Учесници: Градски секретаријати за заштиту животне средине, ГС за инспекцијске послове, Стручни тим Управљача, Еколошки покрет Земун, грађани са породицама, укупно 50 учесника.

Локација: брод „Стеванске ливаде“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2020		
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - чамцем • 3D апликација „Ледено доба“ • "На шта личи твоја лесна лутка?" - радионица за децу Предавачи: Проф. др М. Јовановић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	 Учесници: Грађани са децом, укупно 15 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2020		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - чамцем 3D апликација „Ледено доба“ "На шта личи твоја лесна лутка?"- радионица за децу Предавачи: Проф. др М. Јовановић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. и Нада Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани са децом, укупно 18 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - чамцем 3D апликација „Ледено доба“ "На шта личи твоја лесна лутка?"- радионица за децу Предавачи: Проф. др М. Јовановић и Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. и Нада Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани са децом, укупно 18 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем
2020	„Упознај Земунски лесни профил“ - чамцем 3D апликација „Ледено доба“ "На шта личи твоја лесна лутка?"- радионица за децу Предавачи: Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. и Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани са децом, укупно 18 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил), са ислажењем и задржавањем

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021	„Промоције Земунског лесног профила 2021“ – бродом (=2 туре чамцем) - ЗП “Земунски лесни профил” туристичка дестинација Београда - Поглед са реке Предавачи: др И. Новковић и Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Удружење „Беодрагонс“, Студенти Географског факултета, укупно 32 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил)
2021		
2021	„Промоције Земунског лесног профила 2021“ – бродом (=2 туре чамцем) ЗП “Земунски лесни профил” туристичка дестинација Београда Предавач: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани Београда, Секретаријат за заштиту животне средине, Удружења „Розе даме“, укупно 16 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил)
2021		
2021	„Дани Европске Баштине у Београду 2021“ – бродом (=2 туре чамцем) „Наслеђе и природа ЗП „Земунски лесни профил“ Предавачи: Проф. др Иван Новковић и Нада Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани Београда - студенти, запослени, пензионери, укупно 30 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил)

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021		
2021	„Дани Европске Баштине у Београду 2021“ – бродом (=2 туре чамцем) „Наслеђе и природа ЗП „Земунски лесни профил“ Предавачи: Проф. др Иван Новковић и Нада Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Грађани Београда - студенти, запослени, пензионери, укупно 18 учесника Локација: Река Дунав (пристан ЈКП Зеленило – Земунски лесни профил)
2022		
2022	„Дани леса 2022“ - бродом – 2 радионице - Програм заштите лесних профила - „Нацртај Мамута“ Радионица за децу Предавачи: Проф. др Љ. Рундић, Проф. др М. Јовановић, др Т. Гаудењи, Проф. др В. Гајић, др Милица Рот, Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	Учесници: Секретаријат за заштиту животне средине, Стручни тим Управљача, чланови Еко покрета Земун са децом, грађани и породице, укупно 50 учесника Локација: Брод Истар, река Дунав (пристан сплава Сирена - Земунски лесни профил-Лесни профил Капела у Батајници и назад)
2022		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2023	„Трагови ледених доба“ - бродом • Геонаслеђе и геотуризам • Поглед на Земун • Значај лесних профила Предавачи: Проф. др Љ. Рундић, Н. Ђурић, дипл. инж. пољ, Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.	Учесници: Грађани Београда, представници Секретаријата за заштиту животне средине и Завода за заштиту природе, Удружење „Беодрагонс“ и др, укупно 28 учесника Локација: реке Дунав и Сава, брод Никола Тесла (пристан код Бетон хале – Земунски лесни профил и назад)
2023		
2023	„Састанак Управљача“ - бродом • Јачање промотивних активности у циљу афирмације заштићених подручја • Размена добре праксе • Дискусија: Јачање промотивних активности у циљу афирмације заштићених подручја Предавач: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ,	Учесници: Управљачи заштићених природних добара Града Београд, Секретаријат за заштиту животне средине, укупно 30 учесника Локација: реке Дунав и Сава, брод Никола Тесла (пристан код Бетон хале – Земунски лесни профил и назад)
2023		
2014-2024	Укупно 39 промо радионица	Укупно 725 учесника

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

4.3 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- МЕДИЈИ

Управљач је током свог протеклог рада настојао да афирмише и промовише вредности заштићеног подручја, посебно настојећи да се укључи и у писане и електронске медије када год се за то указала прилика.

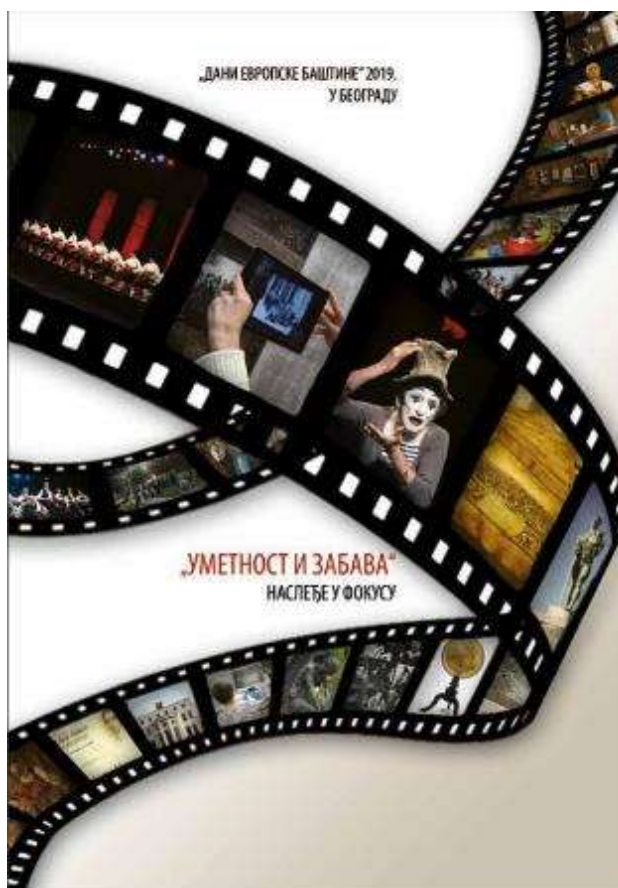
- Медијска кампања је започела одмах и у **2014. години** се реализовала слањем обавештења медијима о планираним или изведеним активностима. Објављиване су најаве у писаним и електронским медијима: Тањуг, Блиц, Б 92 – путовања, Политика, С – медиа, Завод за заштиту природе Србије и др. Дешавања су пропраћена и прилозима на телевизијама: Пинк Јутарњи програм – 2 укључења Наташа Ђокић у име Секретаријата и Нада Ђурић у име Управљача, ТВ Студио Б, а имали смо укључења и у радио програм Студија Б у емисију "На београдским таласима" Љиљана Марјановић у име управљача, новинар Срета Кузмановић.

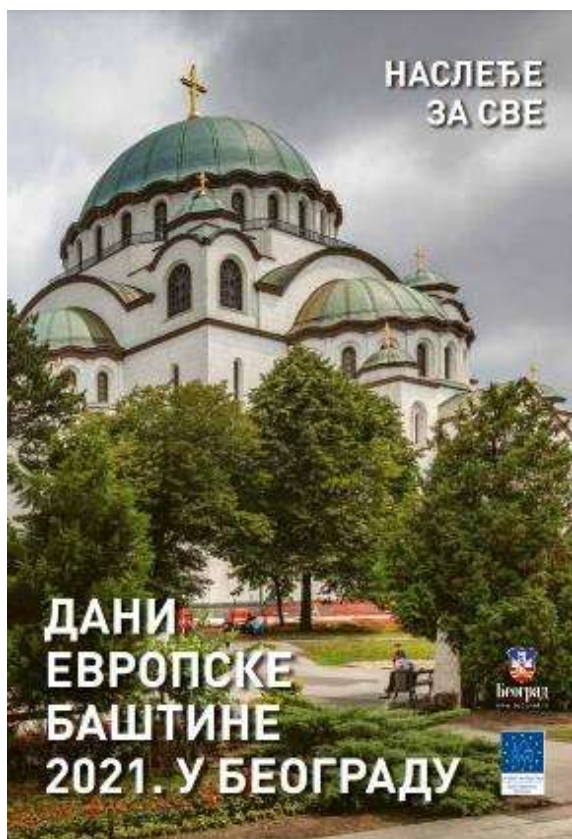

- **2015. године** новинари Тањуга и Бете су учествовали у радионицама и објавили чланке у медијима: Радио телевизија Војводина - Наука и техника, сајт Града Београда, а Управљач је имао укључења у радио програм „Студио Б“ у оквиру емисије „На београдским таласима“ и припремио писани интервју с новинарком агенције „Бета“ о активностима на заштити лесних профила.
- У **2016. години** успостављен је контакт са новинаркама РТС- научни програм Маријом Тошић и РТ Војводина Дренком Добросављевић, као и са Туристичком организацијом Србије у циљу подршке промовисања ЗП "Земунски лесни профил" и конкурсима са пројектима промоције код других донатора.
- Најзначајнија информативно-промотивна активност остварена је **2017. године**, током 30 минута трајања ТВ емисије „Београд за почетнике“ где је на изванредан и разумљив начин свим гледаоцима, приказан значај заштите и унапређења ЗП "Земунски лесни профил". Управљач се представио са значајним резултатима које је постигао како на заштити, тако и на сарадњи са научним радницима. ТВ емисија „Београд за почетнике“ премијерно је приказана 25.11.2017, а више пута је репризирана исте године, а такође се изнова приказује и током наредних година.

- Такође, **2017. године** у оквиру манифестације „Дани европске баштине у Београду“ најавна промоције је објављена у брошури Града Београда, сајту града, ТоБ, а пратили су је ТВ Студио Б и други медији. Промовисање заштићеног подручја у брошури „Дани ЕУ баштине“ који је издала Скупштина града Београда у оквиру дана ЕУ Баштине је настављена **2019. године** и **2021. године**, у оквиру којих су организоване посете заштићеном подручју. **2022. године** су за потребе промоције заштићених подручја достављени промотивни спотови (краћа и дужа верзија).

- На позив РТС наука управљач је прихватио да пружи логистичку и сваку другу подршку за снимање емисије о геологији. Репортажа је приказана 18. септембра **2021. године** у оквиру програма „Наука“. Снимање је одржано на ЗП “Земунски лесни профил” уз учешће представника и сарадника Еколошког покрета Земун.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- Управљач је на позив дневног листа „Политика“ дао интервју новинарки Бранки Васиљевић. Текст о заштићеним подручјима објављен је дана **15.05.2022. године**.

- Велика заинтересованост РТС резултирала је интересантним прилогом о ЗП „Земунски лесни профил“ на РТС-у у Београдској хроници дана **10.8.2022**

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

4.4 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА - ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ

Промотивни материјал се сматра најбољим и најподеснијим начином за промоцију, поготово ако се дели циљним групама којима је упућена порука представљена на упечатљив, разумљив и једноставан начин. Управљач је у току 10 година припремио и израдио више хиљада флајера, лифлета, брошура, мајица и платнених торби:

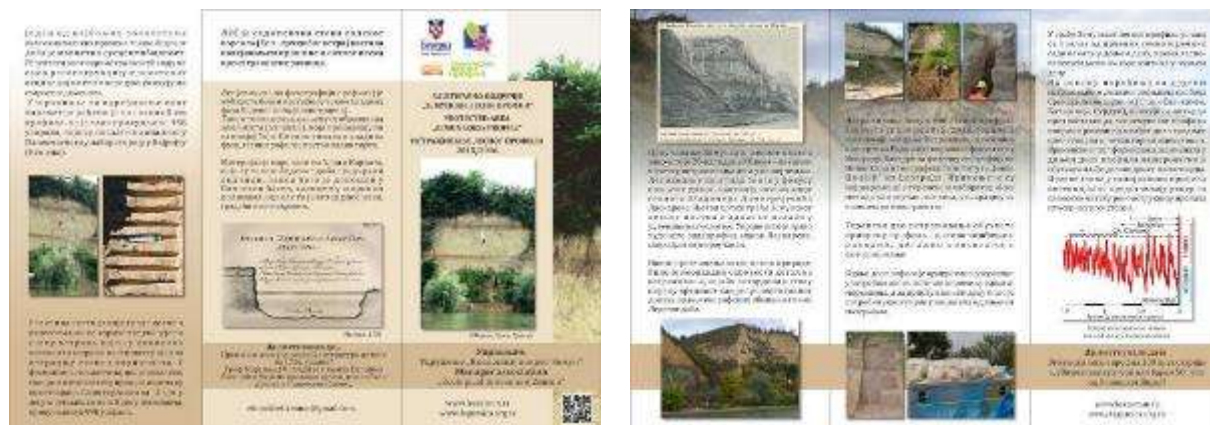
ФЛАЈЕРИ

У **2014** за потребе обавештавања власника, корисника и заинтересованих страна о успостављању заштићеног подручја, одштампано је **100 промотивних флајера ЗП „Земунски лесни профил“**, са циљем да се сви заинтересовани повежу и укључе у систем заштите заштићеног подручја. Делови текста су дати и на енглеском језику.

У **2016** години су припремљена и одштампана два флајера и то.

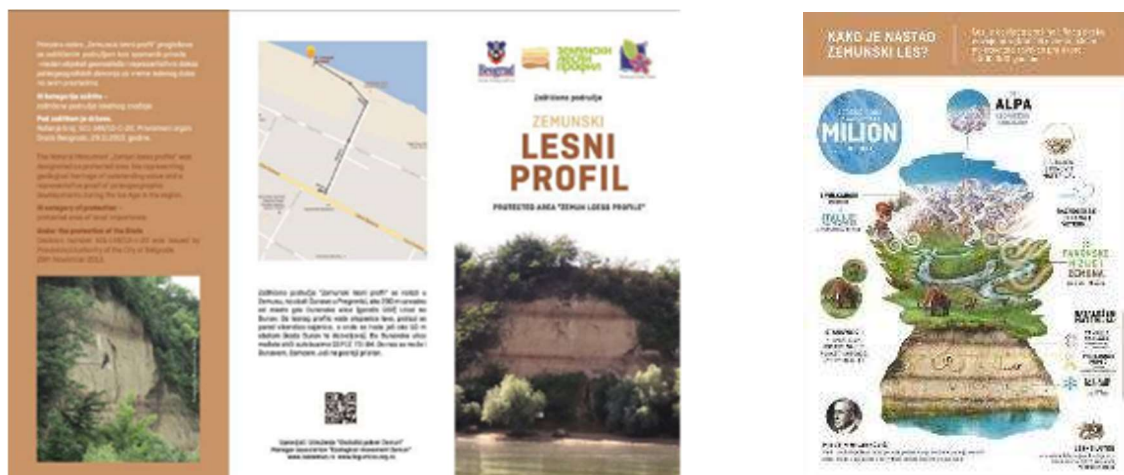
- израда флајера о истраживању земунског лесног профила **2015/2016** у количини од 250 комада.

- **Флајер је са инфографиком (2016)**, односно графичком представом процеса настанка леса и лесног профила у количини од 1000 комада;

У **2020** години због великог интересовања организовано је ажурирање (доказана старост профила је 500.000 година) и поновна штампа флајера са инфографиком у количини од 1.000 комада.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

У 2017 години припремљен је и одштампан је најпопуларнији флајер „Птице лесних профила Београда“ у тиражу 3000 комада, који већ има трајну вредност, са стручним и поучним текстом и квалитетним фотографијама;

БРОШУРЕ (2017, 2019, 2021)

- У 2017 години израђена је и одштампана брошура под називом „Први резултати истраживања ЗП Земунски лесни профил“ у 1000 комада. Како су у наведеној години завршена лабораторијска истраживања узорака који су узети у теренском истраживању 2015/16 године, аналитику добијених резултата обрадили су научни радници Љупко Рундић, Млађен Јовановић, Тивадар Гаудењи и Виолета Гајић у наведеној брошури. На 22 стране кроз дискусију, фотографије и закључке утврђена је старост од 340.000 година до сада испитаних хоризоната, вулканско порекло пре 150.000 година, фосилна испитивања као и испитивања песка за које се није открио временски период.
- У 2019 години припремљена је одштампана брошура под називом „Нови резултати истраживања ЗП Земунски лесни профил“ у количини од 1000 комада. Наведена Брошура представља допуну првим истраживањима Земунског лесног профила. У њој су дати резултати и анализа допунских лабораторијских истраживања са закључним констатацијама. Како се на профилу стално ради и истражује, досадашња сазнања се

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

редовно допуњују како пристижу нови подаци. С обзиром да се неки узорци обрађују у иностраним лабораторијама и да ће бити још нових резултата, сличне публикације очекујемо и у будућности.

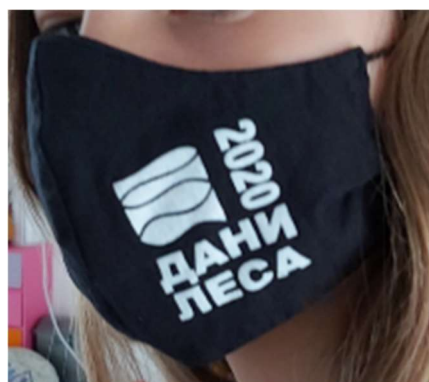
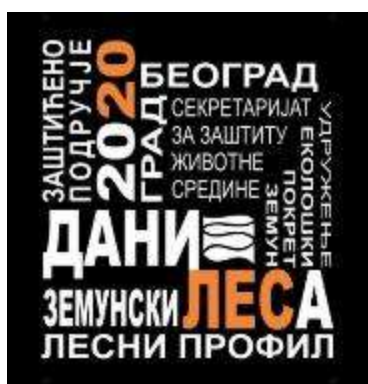
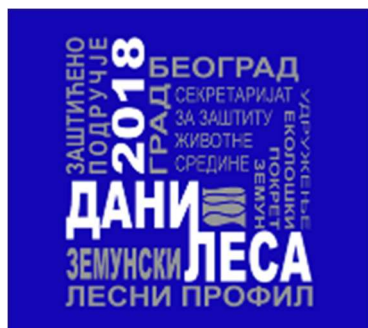
- У 2021. години припремљена је и израђена брошура – **Зборник радова са одржаног Стручно-научног скупа поводом 100 година од првог записа о земунском лесу који је сачинио Академик В. Ласкарев**. У брошури су дата запажена предавања која су одржали: др Александра Маран Стевановић, Проф. др Љупко Рундић, Проф. др Млађен Јовановић и Проф. др Владимир Ђурђевић. Брошура је одштампана у 500 примерака.

ПРОМОТИВНЕ МАЈИЦЕ (2016, 2018, 2020, 2022)

Познато је да су мајице као одевни предмет постале популарне и као промотивни материјал који има употребну вредност. Грађани често очекују да их добију на сваком догађају који се у јавности организује. Управљач редовно за традиционалну манифестацију „Дани леса“ припрема промотивну мајицу са новим дизајном и од квалитетног материјала. Мајице се израђују од најмањих бројева за децу предшколског узраста до мајица за одрасле у више величина. Просечно се годишње изради и подели 80 комада мајица „Дани леса“. Првенствено се деле учесницима манифестације „Дани леса“, потом учесницима у заштити, најпре Секретаријату за заштиту животне средине и домаћинима на студијским путовањима.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

У годинама 2016, 2018, 2020 и 2022 када је ЗП “Земунски лесни профил” био домаћин обележавања „Дана леса“ израђено је и подељено 320 комада мајица, а 2020 је одштампано и 80 маске за лице.

НАДОГРАДЊА 3D АПЛИКАЦИЈА ПРОШИРЕНЕ РЕАЛНОСТИ – „Прозор у ледено доба“ (2020)

За потребе презентације заштићеног подручја **2020. године** у оквиру Програма управљања заштићеним подручјем, организоване су активности на надоградњи **апликације проширене реалности "Прозор у ледено доба"** са још једним порталом.

Под покровитељством Министарства за заштиту животне средине 2019. године направљена је апликација "Прозор у ледено доба". У оквиру апликације развијена су 4 портала у коме се налазе 3D модели животиња Леденог доба (детаљнији приказ дат у потпоглављу 4.6). У оквиру сваког портала може се прелазити из глацијалног у интергласијални период.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Надоградња апликације са још једним порталом, у коме је оживљен инфографик о настанку леса, значајно је допринео атрактивности апликације. За нови ниво тј. надоградњу апликације било је потребно програмирање и тестирање апликације која садржи нове елементе. Неки од нових 2D елемената су морали додатно да буду прерађени из отворених фајлова како би се уклопили у окружење за овакав вид презентације. Одређени детаљи у виду текста су додатно анимирани и кроз код намештени да се временски или кроз активацију корисника активирају. Надограђен је кориснички интерфејс који покреће додати садржај тј. ниво. Тестирано је више верзија апликације са различитим 2D и 3D елементима (оптимизација) да би се постигао најоптималнији и ефикаснији резултат.

ПРОМОТИВНЕ ТОРБЕ (2023)

У 2023. години у циљу промоције, а поводом 10 година од како је локација на широкој стази проглашена за заштићено добро под називом ЗП „Земунски лесни профил“ израђено је 500 комада промотивних торби –цегера.

4.5 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА - ПРОМОЦИЈЕ НА САЈМОВИМА И ФЕСТИВАЛИМА

Промоција заштићеног подручја реализована је сваки пут када се указала прилика, или личним учешћем представника Управљача или слањем промотивног материјала (тако су послати линкови промотивног спота за објављивање у брошури „Европски дана баштине“, плакат на Фестивалу науке и технике, банер на Сајму екологије на штанду Министарства заштите животне средине и сл. активностима).

- На Географском факултету у Београду одржана је манифестација „У сусрет планети земљи“ **24. априла 2018. године** поводом обележавања Дана планете Земље. Удружење „Еколошки покрет Земун“ је учествовало у делу под називом “Сајам организација и институција које се баве заштитом и унапређењем животне средине”.

- На **Сајму туризма 2018. године** Управљач је учествовао на штанду Града Београда

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

- На **Фестивалу науке и технике 2018. године** Управљач је учествовао по позиву заједно са Хидрометеоролошко - геолошком школом „Милутин Миланковић“

- Удружење „Еколошки покрет Земун“ је **2019 године**, као Управљач, учествовало на **Сајму екологије на штанду Министарства заштите животне средине**, где су публикације имале велики значај, као промотивни материјал који се делио посетиоцима. Такође, Удружење „Еколошки покрет Земун“ представио се са промотивном андроид 3D апликацијом „Прозор у ледено доба“ која је доступна за све грађане путем телефона.

5 САРАДЊА

5.1 САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Током ових 10 година Управљач је успоставио одличну сарадњу са Институцијама за заштиту животне средине. Заједничким радом, успевамо да заштићено подручје штитимо, уређујемо, проучавамо и промовишемо, а још нас чека пуно посла.

Управљач редовно позива представнике градских **Секретаријата за заштиту животне средине и Инспекцијеске послове**, као и **Завода за заштиту природе Србије**, а труди се и да колико може укључи представнике Министарства заштите животне средине, на све

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

активности. Тражи од њих услове, мишљења, сагласности, препоруке приликом конкурсисања код других финансијера и сл. Управљач их, такође, редовно обавештава и о проблемима тражећи заједничка решења. Захваљујући великој укључености у рад управљача, Институције за заштиту средине, на тај начин имају и добру контролу на спровођењу планираних активности и радова Управљача.

Сарадња са Министарством заштите животне средине

Управљач је током десетогодишњег периода конкурсисао и код других финансијера, покушавајући да обезбеди додатна средства која су коришћена за промоцију заштићеног подручја.

Година	Назив пројекта, опис	Финансијер и резултати
2019	Прозор у ледено доба – апликација проширене реалности - Израда андроид апликације „Прозор у ледено доба“ – 3Д анимација - Израда и штампа промотивних флајера (1.000 ком) Израда је обухватила: управљачке интерфејс елементе, припрема 3Д елемената унутар апликације, 10 животиње, неандерталац, моделе окружења леденог и топлог доба, анимирање 3Д модела, програмирање, постављање апликације на Google play store, отварање Google play налога за Еколошки покрет Земун.	Финансијер: Министарство заштите животне средине Конкурс: Јавни конкурс за доделу средстава за подршку пројектима цивилног друштва у области заштите животне средине у 2019. години Партнери: Чланови стручног тима Писмо подршке: Секретаријат за заштиту животне средине Повећана заинтересованост код младих и шире јавности за разлог заштите ЗП „Земунски лесни профил“ и приближавање информација о настанку и значају леса, као и климатским променама на планети Земљи.
2019		
2019		

Година	Назив пројекта, опис	Финансијер и резултати
2019		
2021	Пројекат „Где се крије мамут?“ - Израда промотивног спота „Где се крије мамут“ – краћа и дужа верзија - Организација промотивног догађаја Промотивни спотови су постављени на сајту Управљача и you-tube каналу Удружења, а линк је објављен и на сајту Српског геолошког друштва. Спотови су урађени са титлом на српском језику да би се омогућило деци са оштећеним слухом да могу да их прате. Учесници на промоцији: Представници МЗЖС; ГСЗЖС, ЗЗПС, РГФ, ГФ, ПМФ, Специјалне ОШ „Радивој Поповић“	Финасијер: Министарство заштите животне средине Конкурс: Јавни конкурс за доделу средстава за подршку пројектима цивилног друштва у области заштите животне средине у 2021. години Сарадници: Српско геолошко друштво и чланови стручног тима Писмо подршке: Секретаријат за заштиту животне средине Повећан ниво знања о ЗП „Земунски лесни профил“ и ЗП „лесни профил Капела у Батајници“ .
2021		

Година	Назив пројекта, опис	Финансијер и резултати
2021	 https://sgd.rs/gde-se-krije-mamut/ https://www.youtube.com/watch?v=hF6AmWw1Chw&t=1s http://www.lagumica.org.rs/2021/12/25/promotivni-spot-gde-se-krije-mamut/	

5.2 САРАДЊА СА ЛОКАЛНИМ СТАНОВНИШТВОМ, ВЛАСНИЦИМА И КОРИСНИЦИМА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Управљач ЗП “Земунски лесни профил” успоставио је добру и пријатељску комуникацију са локалним становништвом током свих 10 година управљања и старања о заштићеном подручју. Одмах након увођења у посед Управљач се писмено обратио свим корисницима и власницима парцела у ул. Прегревица на којима се налази део заштићеног подручја. Током протеклих десет година успостављене су добре и пријатељске везе са локалним становништвом које је показало веће занимање за лесни профил, а поготово након потпуног уређења локације, обележавањем локације и постављањем мобилијара –сеника са клупама и столом, габион клупама, дрвеном плутајућом стазом, а са пажњом се прати и постављање осматрачнице „Мамут“.

У периоду 2018-2020. године Управљач је уложио лична финансијска средства и учествовао, у уређењу приступне стазе ван заштићеног подручја (описано у потпоглављу 1.1.2), коју користи и локално становништво.

Током релаизације радова на заштићеном подручју, комшије са горњих парцела су више пута управљачу позајмљивали прикључак за струју која је била неопходна приликом извођења радова на сенику, габион клупама, плутајућој стази, као и на изградњи осматрачнице мамут (друга фаза 2023. године).

Током **2022. године** успостављен је контакт са инвеститорима на горњим парцелама, а током изградње осматрачнице „Мамут“, остварена је и значајна сарадња са руководиоцима градилишта који су омогућили приступ механизацији (кран, мали багер и достављачи материјала: шљунак у џамбо врећама, арматура, цемент, цеви).

5.3 САРАДЊА СА ПОСЕТИОЦИМА

Постављањем табли Управљач је желео да свим посетиоцима покаже да је ова локација под заштитом, да се редовно чува и одржава, да има изузетан значај за све грађане и да је пожељно да се сви старамо о заштићеном добру. Посетиоци, понајвише пећароши веома често бораве на уређеном и заштићеном простору, које пружа добру локацију у природи уз Дунав где проводе слободно време.

5.4 САРАДЊА СА НАУЧНИМ И ОБРАЗОВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

У циљу бољег разумевања значаја које имају лес и лесни профили, а самим тим и заштићено подручје, Управљач је успоставио сарадњу са проф. др. Љупком Рундићем и проф. др. Млађеном Јовановићем, што је резултирало потписивањем:

- Меморандума о сарадњи са Рударско геолошким факултетом Универзитета Београд;
- Меоморандумом о сарадњи са Природно математичким факултетом Универзитета Нови Сад.
- Успостављена је сарадња са Географским факултетом Универзитета Београд
- Успостављена је сарадња са САНУ Институт „Јован Цвијић,,

Управљач “Еколошки покрет Земун” успоставио је веома блиску и успешну сарадња са научним радницима: проф. др Иван Новковић, проф. др Виолета Гајић, др Тивадар Гаудењи, др Милица Рат.

Како је за Управљача важан сегмент рада на образовању младих поготово ученика успостављена је сарадња са Београдским гимназијама, Земунском гимназијом, Економском школом „Нада Димић“, Хидрометеоролошко геолошком школом “Милутин Миланковић“. Такође, успостављена је добра сарадња са основним школама у Земуну и ПУ „Сима Милошевић“ из Земуна.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Због остварене успешне сарадње приликом прославе **125 година постојања, Српско геолошко друштво је 2017. године** Управљачу уручило поклон монографију и значке СГД.

Управљачу је **2017. године** уручена **захвалница Географског факултета у Београду** за дугогодишњу успешну сарадњу и допринос развоју науке и наставе.

5.5 САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Први контакт и сарадња успостављени су **2015. године** са Меморијалним центром "Милутин Миланковић" из Даља (Република Хрватска). Организовано је једнодневно студијско путовање за 12 особа. У посети су учествовали представници Секретаријата за заштиту животне средине, професори Рударско геолошког факултета и САНУ, чланови Еколошког покрета Земун и новинарка Бете. Обилазак родне куће М. Миланковића подигао је ниво знања многим члановима студијског путовања, с обзиром на то да су стекли нова знања о променама климе у прошлости, као и о смени топлих и ледених доба који су се одвијали у последњих 800.000 година, а која су научним, односно, математичким путем израчуната у Канону осунчавања-теорији М. Миланковића која се бави положајем Сунца и Земље и последицама по нашу планету. Научници су теорију М. Миланковића, тачније смене и трајања ледених доба и интергласијалних периода, проверавали и доказивали на лесним профилима, што омогућава повезивање и наших лесних профила са овом теоријом и великим научником Милутином Миланковићем.

Међународна сарадња је настављена **2017. године**, студијским путовањем у Р. Хрватску током кога су посећени локалитети лесних профила у Вуковару и Змајевцу, као и споменик културе „Вучедол“. Најзапаженији део овог путовања је посета Даљу и родној кући Милутина Миланковића.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Ово путовање обезбедило је нова сазнања о лесном профилу „Горјановић“ који се налази на обали Дунава у Вуковару и лесног профила „Змајевац“.

Учесници студијског путовања су били представници Секретаријата за заштиту животне средине, представници научне заједнице и представници Еколошког покрета Земун.

Такође, успостављена је добра сарадња са представницима **WWF Adria**. Њихови представници су учествовали у неколико радионица, размењиван је промотивни материјал, а очекује се и наставк сарадње.

5.6 САРАДЊА СА СРП „ТИТЕЛСКИ БРЕГ“

Управљач је 2019. године успоставио добру сарадњу са СРП „Тителски брег“. Стараоци Тителског брега су на инспиративан начин прихватили посету студијске групе која је обишла заштићено добро. Проф. др Млађен Јовановић је поред представника Тителског брега детаљно и са много детаља упознао учеснике студијског путовања са значајем и вредностима лесног профила у Тителу.

5.7 САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ „ЂЕРДАП“

Позитивно искуство након претходних студијских путовања и размена искуства и добре праксе усмерила је управљача да настави са посетама другим природним добрима и успоставља сарадњу са стараоцима .

Студијско путовање и једнодневна посета првом Геопарку „Ђердап“ у Србији је реализована **2021. године** на Дан Планете Земље. Том посетом успостављена је сарадња између управљача заштићених добара и размењени су прикладни поклони у виду промотивних мајица и брошура.

Запослени у геопарку су настојали да се обиђе неколико битних локација које су представљале значајан допринос да Унеско прихвати кандидатуру НП „Бердап“ и да га прогласи 46 геопарком у свету.

У студијском путовању и посети НП “Бердап” и првом геопарку у Србији су учествовали представници: Министарства животне средине, Секретаријата за заштиту животне средине, Рударско – геолошког факултета, Сану Институт „Јован Цвијић“, Географског факултета Универзитета Нови Сад, као и чланови и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“.

5.8 САРАДЊА СА СПЕЦИЈАЛНИМ РЕЗЕРВАТОМ ПРИРОДЕ „ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ“

Посета Специјалном резервату природе „Горње подунавље“ реализовано је **2023. године** и том посетом успостављена је сарадња.

Посебан догађај на овом путовању је посета Еколошком центру „Карапанџа“ где је Управљач ЈП „Војводина шуме“ организовао пловидбу Бајским каналом који је значајно станиште водених птица, као и обиласком пошумљеног дела са старим стаблима и видиковцем.

Студијско путовање „Горње Подунавље 2023.“

Еколошки центар „Карапанџа“ 21. април 2023.

Студијско путовање „Горње Подунавље 2023.“

Еколошки центар „Карапанџа“ 21. април 2023.

У студијском путовању и посети су учествовали представници: Секретаријата за заштиту животне средине, Завода за заштиту природе Србије, Министарства животне средине, Сану Институт „Јован Цвијић“, Географског факултета Универзитета Нови Сад, као и чланови и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“.

Важно је напоменути да су посете другим сродним природним добрима у региону и код нас, показале да размена искустава и добре праксе представља значајан допринос у раду на унапређењу и заштити заштићених подручја којима управља Удружење “Еколошки покрет Земун”.

5.9 САРАДЊА СА НВО

Удружење „Еколошки покрет Земун“ од свог оснивање успоставља и развија добру сарадњу са другим НВО и удружењима, тако да је и као Управљач наставио ову позитивну праксу. Током 10 година Управљач је организовао многе посете и обиласке ЗП „Земунски лесни профил“ понајвише из локалне заједнице, али и шире. Овде се наводе: „Туристичко друштво Земун“, Српско геолошко друштво, Клуб „Матичне културе Земун“, Удружења „Беодрагонс“, Ротари клуб Београд, Наутички клуб „Лиман“, Кајак кану „Змај“, WWF, Лига за орнитолошку акцију, Аде и одсеци код Сланкамена.

Управљач је у сопственој организацији учествовао у радионицама по позиву других организатора, некада као домаћин, а некада као гост, а све у циљу промоције заштићеног подручја.

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2018	ЗЕМУН најлепша варош на Дунаву Презентација ЗП "Земунски лесни профил" Предавач: Љ. Марјановић, дипл.инж.грађ.	Учесници: Туристичко друштво „Земун“ под покровитељством ГО Земун, представници Института за физику и новинари, укупно 25 учесника Локација: Институт за физику у Земуну
2018		
2018	„Презентација лесних профила и птица пчеларица“ Књиге преклапанице о пчеларицама (птицама лесних профила) Предавач: Љ. Марјановић, дипл.инж.грађ	Учесници: деца и васпитачи из ПУ Др Сима Милошевић вртић „Мала сирена“, укупно 20 учесника Локација: ПУ Др Сима Милошевић вртић „Мала сирена“, Земун
2018		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
	„Змајева еколошка регата 2021“	
2021	Обилазак и презентација ЗП Земунски лесни профил Предавачи: Проф. др М. Јовановић, Н. Ђурић, дипл. инж. пољ,	Учесници: чланови „Беодрагонса“ Укупно 40 учесника Локација: Земунски лесни профил
2021		
	Тематски семинар: "Лесни профили – записи климатских промена 2021"	
2021	- Организација посете ЗП „Земунски лесни профил“ и предавање - Израда и штампа промотивних комплета од текстила, 30 ком (текс. торба, мајица и маска за лице) Семинар је одржан за 25 учесника, Председница JICA Alumni Association Serbia је одржала поздравну реч, а члан JICA Alumni Association Serbia и домаћица на заштићеном подручју Љ. Марјановић је објаснила везу између лесних профила, климатских промена у прошлости и прорачуна великог научника М. Миланковића, историје заштите, реализованих и планираних активности, упознавање са екосистемом заштићеног подручја (пчеларице), животиње ледених доба и др. Одржана је и радионица „Пронађи своју лесну лутку“.	Финансијер: JICA Alumni Association Serbia уз подршку JICA Balkan office-a, као део годишњег програма за 2021. годину Локација: Земунски лесни профил Учесници су наставили да промовишу JICA Alumni Association Serbia и ЗП „Земунски лесни профил“ коришћењем текстилних поклона. Коришћење платнене торбе уместо пластичне кесе је само мали допринос смањењу емисије гасова стаклене баште. Такође, тематски семинар је снимљен камером и коришћен за израду новог промотивног спота. Овај семинар је допринео промоцији ЗП „Земунски лесни профил“, повећао знање о лесним профилима као записима климатских промена, али оно што је још важније допринео је ширењу мреже и успостаио базу за даљу сарадњу.
2021		

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021	ЗЕМУН најлепша варош на Дунаву Презентација ЗП "Земунски лесни профил" Предавач: Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.	Учесници: Туристичко друштво „Земун“ под покровитељством ГО Земун, укупно 20 учесника Локација: ЗП“Земунски лесни профил“
	 	
2022	„Змајева еколошка регата 2022“ Обилазак и презентација ЗП Земунски лесни профил Предавачи: Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. Н. Ђурић, дипл. инж. пољ	Учесници: чланови „Беодрагонса“, укупно 40 учесника Локација: Земунски лесни профил
2022	 	
2022	Учешће у ДМ „Женској трци“ на Ади Циганлији у организацији Секретаријата за заштиту животне средине	Промотивни материјал Управљача на штанду Секретаријата. Локација: Ада Циганлија

Чланови свих удружења су показали велико интересовање за старање заштићеним подручјем и за значај лесних профила, као и за везу са климатским променама.

6 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање реализације Плана управљања 2014-2024 година спроведено је путем финансирања годишњих програма управљања ЗП „Земунски лесни профил“ што је регулисано чл. 13 Решења о проглашењу заштићеног подручја „Земунски лесни профил“ и чл. 69 Закона о заштити природе. Средства су обезбеђена за сваку годину појединачно у буџету града Београда, путем Уговора о реализацији Годишњег програма управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ склопљеног између Града Београда-градске управе Града Београда, Секретаријата за заштиту животне средине и Удружења „Еколошки покрет Земун“.

За потребе реализације десетогодишњег Плана Управљања ЗП „Земунски лесни профил“ 2014 -2024. буџет Града Београда је определио око 73% укупно уложених средстава.

У току 10 година Удружење је остварило приходе, учествовањем на конкурсима за суфинансирање код Министарства заштите животне средине, за пројекте под називом „Прозор у ледено доба (2019. године) и „Где је овде мамаут“ (2021 године) којима су циљеви и главне активности биле промоција и презентација ЗП „Земунски лесни профил“, што чини око 5% укупно уложених средстава.

Удружење „Еколошки покрет Земун“ је такође за потребе реализације наведеног Плана учествовало са сопственим средствима и радним ангажовањем за потребе реализације мера и активности које нису финансиране из других извора финансирања, што чини око 23% укупно уложених средстава.

Детаљ самосталног финансирања је израда банера, фотографисање, обезбеђивање опреме за рад као што су компијутери, штампачи, мобилни телефони, потрошан канцеларијски материјал и сл.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Земунски лесни профил“ за период 2014 - 2024. година

Руководилац Заштићених Подручја

Нада Ђурић

Председник удружења

Љиљана Марјановић